

NHỊ-THIÊN-DƯƠNG

Adr. Télég: NHITHIENDUONG CHOLON

ĐẠI DƯỢC PHÒNG 38, Rue de Canton, 38.- Cholon

Giấy thép nói SỞ 658

Có bán đủ các thứ thuốc rất nên thận hiệu như sau này :

1. — Sâm-nhung-bối-nguồn- vệ-sanh-huôn	Hộp kiến 1 huôn lớn giá 4\$00 Hộp kiến 2 huôn lớn giá 1 00 Hộp kiến 4 huôn nhỏ . . 1 20 Hộp cây 2 huôn giá là . . 0 60 Hộp cây 4 huôn 1 20	30. — Vạn-ứng-phật-đơn ve lớn 0\$40 ve trung 0\$10 gói nhỏ giá 0 05
2. — Phụ-khoa-kim-phụng-huôn mỗi hộp giá là	1 00	31. — Lục-vi-địa-hoàn-huôn mỗi hộp giá là 0 30
3. — Thân-hiệu-phát-lãnh-huôn mỗi gói giá là	0 16	32. — Tri-ba-bát-vi-huôn mỗi hộp giá là 0 30
4. — Khai-vi-bánh cam-tích mỗi gói giá là	0 10	33. — Phụ-huê-bát-vi-huôn mỗi hộp giá là 0 40
5. — Vạn-ứng-nhị-thiên-dầu mỗi ve là	0 26	34. — Dầu-đậu-khẩu ve lớn giá là 0\$40 ve nhỏ giá là . . 0 10
6. — Nhị-khoa cần cơ tán mỗi gói giá là	0 25	35. — Ngoại-khoa-trừ-độc-thủy mỗi ve giá là 0 20
7. — Vạn-ứng-hóa-dâm-chí-khai-tán mỗi gói giá là	0 15	36. — Châu-phách-sanh-co-tán (thuốc rất ghê) mỗi ve . . 0 20
8. — Thân-hiệu-nhân-dược-thủy mỗi lon giá 1\$00 ve nhỏ . . 0 30		37. — Nha-thông-dược-thủy (thuốc đau răng) mỗi ve . . 0 20
9. — Sưu-độc-linh-dược mỗi ve thuốc nước và huôn giá là	3 00	38. — Trật-da-huôn (thuốc bị đánh tức và té cây) mỗi hộp 2 huôn giá là 0 50
10. — Bạch-trực-cao mỗi thỏ giá là	0 60	39. — Ngoại-khoa Trương-lão-dầu mỗi ve lớn giá là 0\$40 ve nhỏ giá là 0 20
11. — Tế-sanh-dược-thủy mỗi ve giá là 0\$10 mười ve giá là	0 90	40. — Dầu-xô mỗi ve giá là 0 20
12. — Sát-nha-hương-phần (Thuốc bột để đánh răng) giá mỗi thỏ	0 30	41. — Bông-gòn thuốc giá mỗi gói là 0 20
13. — Đường-tâm-ninh-thận- huôn	0 60	Hộp gôm 2 huôn giá là . . 0 50
14. — Sâm-nhung-hỗ-thận- huôn	0 60	Hộp gôm 4 huôn giá là . . 0 80
15. — Trân-châu-phân mỗi thỏ giá là	0 35	Hộp cây mun 2 huôn giá là 0 50
16. — Tây-thi-lộ mỗi ve giá là	0 50	Hộp cây mun 4 huôn giá là 1 00
17. — Phi-phật-phát-lãnh-huôn mỗi ve giá 0\$10 mười hai ve	1 00	43. — Dao-thương-dược-thủy mỗi ve giá là 0 50
18. — Bồ-phê-chí-khai-huôn mỗi gói 0\$10 mỗi hộp giá là 0 90		44. — Dầu-thông-đơn (thuốc nhứt đầu) mỗi hộp giá là . . 0 17
19. — Vạn-ứng-như-phật-trà mỗi gói giá là 0\$06 mỗi hộp mười gói giá	0 55	45. — Nhị-thiên-Đường nhân-dược-tán mỗi ve giá là . . 0 10
20. — Bát-độc-dược-cao mỗi thỏ giá là	0 30	46. — An-thái-huôn mỗi hộp giá là 0 30
21. — Nhị-thiên-cao mỗi thỏ giá là	0 80	47. — Hoa-jo-thủy tủy nhứt 0\$60 thứ nhì 0\$40 thứ ba 0\$25 thứ tư giá là 0 15
22. — Tiêu-thục-huôn mỗi hộp giá là	0 50	48. — Thấp-toàn-đại-bổ-huôn mỗi hộp giá là 0 36
23. — Thanh-tang-huôn mỗi ve giá là	0 40	49. — Đinh-khẩu-ly-trung-huôn hộp giấy 2 huôn 0\$20 bốn huôn giá là 0 40
24. — Sanh-phát-bá-thảo-giụ (dầu xức-tóc) mỗi giá là . . 0 30		50. — Phụ-tự-ly-trung-huôn hộp lớn 2 huôn 0\$20 bốn huôn giá là 0 40
25. — Tiếng-dược-cao (thuốc xức-lát) mỗi thỏ giá là . . 0 20		51. — Vạn-ứng-ngộ-thời-trà mỗi gói giá là 0\$03 mỗi hộp 12 gói giá là 0 30
26. — Phong-thập-cao-dược (thuốc dẫn-tức) mỗi bao 1 miêng giá	0 20	52. — Vạn-ứng-cam-lô-trà mỗi gói là 0\$03 mỗi hộp 12 gói giá là 0 30
27. — Kim-sắc-huôn mỗi ve giá là	2 00	53. — Tiêu-nhi-hội xuân-đơn mỗi huôn giá là 0 10
28. — Vi-tê-sanh Chê-trần-bì mỗi khạp giá là	0 12	54. — Nam-phu-bát-trần-huôn mỗi hộp giá là 0 40
29. — Ngoại-khoa-bạch-thọ giụ ve lớn 1\$40 ve trung 0\$40 ve nhỏ giá là	0 25	55. — Thái-dương-cao (thuốc dán-nhứt-dầu) giá 2 miêng là 0 05
		56. — Vạn-ứng-cao-dược (thuốc dán-thần-hiến) mỗi thỏ giá là 0 15
		57. — Hạch-quần-tận (thuốc nhầy-mùi) mỗi ve giá là . . 0 30

Bên-dường hằng năm giữ một lòng cứu thế tế nhân, cho nên chẳng nài tốn bạc ngàn mà in ra mấy muôn cuốn « VỆ SANH CHỈ NAN » (chỉ cách dùng các thứ thuốc rất kì lưỡng) để dành mà cho thân-chủ; nếu vị nào có gởi thơ, xin thì Bón đường lập tức gởi liền chẳng hề sai sót.

Saigon, Imp. Commerciale G. ARDIN. Tirage 1,800 exemplaires Le Directeur: NGUYEN-CHANH-SAT.

Nguyen Chanh Sat

NÔNG-CÔ MÍN-ĐÀM

Causeries sur l'Agriculture et le Commerce

PARAISANT LE JEUDI

19e ANNÉE
NĂM THỨ 19
Ngày 18 Novembre
1920

農 賈 茗 談

Số 182
Ngày mồng 9 tháng mười
NĂM CANH-THÂN

MỖI TUẦN ĐĂNG BÁO NGÀY THỨ NĂM

<p>ĐỊNH GIÁ BÁN TRONG CỎI ĐÔNG-DƯƠNG</p> <p>Một năm 5 \$ 00 Sáu tháng 3 00 Mỗi số 0 10 Đổi nhân 0 20</p> <p>ABONNEMENTS France et Colonies</p> <p>Un an 50fr.00 Six mois 30 00</p> <p><i>Les abonnements sont payables d'avance</i></p>	<p>F. CANAVAGGIO Fondateur</p> <p>NGUYỄN-CHÁNH-SÁT DIRECTEUR — RÉDACTEUR EN CHEF (Tổng-ly, kiêm Chánh-chủ-bút)</p>	<p>PUBLICITÉ ANNONCES LÉGALES ET JUDICIAIRES</p> <p>La ligne de 0=065 de large... 1\$50 Le décompte des lignes est calculé à raison de 3 au centimètre suivant les caractères employés. Pour les annonces commerciales on traite à forfait.</p> <p>BAO BÁO Những lời rao báo về việc thương mại, xin gởi thơ, hoặc đến tại Bồn-quản mà thương nghị.</p>
---	--	---

Direction, Rédaction et Administration: 71, rue Pellerin. — SAIGON.

Ong nào mua báo, xin đóng tiền trước

Chu bút:

NGUYEN-THANH-UC | TRAN-NGUYEN-GIA

MỤC LỤC

1. Văn-đề lúa gạo tại Đông-pháp ngày
trương lai.	6. Cuộc động hình ông Petrus Ký.
2. Việt-Nam Tân-học ăn-quần.	7. Hí-tín.
3. Một lòng công ích.	8. Đông pháp thời sự.
4. Sắp hạng điền lại phải làm thế nào.	9. Lời rao đấu giá.
5. Phải thương con theo thời.	10. Nay mới rõ những lời đồn huyền.
	11. Trình thám tiểu thuyết.

房藥大堂天二 NHỊ-THIÊN-ĐU'ÔNG

TIỆM LỚN TẠI QUẢN-ĐÔNG TINH THANH. — MỘT TIỆM TRONG NAM-KY
Ở tại đường Canton, số 38, Chợ-lớn. — Téléphone N° 653

KIM-SẮC-BỒ-HUỒN

Phàm con người ta sanh ra, mỗi người đều bẩm tợ chàng đông, tư chất khác nhau, kẻ thì yếu-miền chẳng đủ, người lại hậu-thiên kém-hư. Vì vậy đời-ông, đơn-ba cũng đều như cơ khí nuyet ma dưỡng này sự sống, con khi-âm, khi-đương, cũng phải do sự điều hòa mà mạnh mẽ, nếu đời nó tại các, thì trầm bịnh đến sau. Bởi vậy cho nên người xưa có bài ca ngâm giữ mình lúc chưa có bịnh, người quan-tư lại phải biết phương bổ dưỡng thân mình.

Thuốc Kim-Sắc-Bồ-Huồn của tiệm tôi đây, đã sắp đặt các vị quan trọng ta sử rất nên trường cách, cương nóng làm, mà cũng không mạnh qua, miền ta làm cho khí-nuyet sung túc, tâm thần điều hòa mà thôi.

Nếu có bịnh mà uống nó, thì chứng chỉ cũng phải hết, con không bịnh mà uống nó thì dạng sống lâu, sanh con nhiều trong mình mạnh mẽ sung túc, thiệt là thuốc hay bậc nhất trong hoàn cầu thì chỉ có Kim-Sắc-Bồ-Huồn này mà thôi.

Chủ trị các chứng bịnh kê sơ ra sau này;

- Huyết kém khí hư,
- Giao cấu không nổi,
- Tay chân như mọi,
- Trong lòng hơi hớp,
- Áu uong không tiêu,
- Đau lưng mỏi gối,
- Bụng hậu khiếm bổ,
- Đau lưng lâu năm,
- Thần thể gầy ốm,
- Chậm bao đi tỉnh,
- Hơi thở khó khăn,
- Đêm ngủ chẳng yên,

Xảy xẩm mặt mày,
Thận kém óc lỏng,
Đi đứng bần thần,
Sanh ra nóng lạnh,

Như ai có mấy chứng bịnh đã kê trên đây, phải mau uống thuốc hườn này, thì trong 24 giờ da thay công hiệu; uống luôn cho uống 3 ngày, các bịnh đều hết, thân thể trắng kiện, mạnh mẽ như xưa. Như mây ông-gia, bà cả khi nuyet giảm suy, tiêu thần hao kém, ăn uống không dạng, bịnh hoạn liên miên, như uống thuốc hườn này cho thuốc, thì ăn uống mau tiêu, da thịt mịn màng, sống lâu, thêm tuổi, hình thần càng ngày càng vượng lại, phần nào hườn đông, tuy chẳng phải thuốc tiên, song thể-gian cũng ít có.

Xin chú tou có mua thì phải nhìn cho kĩ cái hiệu NHỊ-THIÊN-ĐU'ÔNG có hình ONG-PHAI, kẻ làm đồ giả.

CÁCH DÙNG: mỗi ngày phải uống 2 lần, sau khi ăn cơm trưa và tối, uống với nước trà, mỗi lần uống 10 hườn.

Mỗi ve giá là..... 2\$00

VI-TÊ-SANH, CHẾ TRẦN BÍ

Đời nay họ hay dùng 2 vị ngọt và mạnh mà chế vị Trần-Bí nghĩa là đường với muối mà thôi, chứ họ chẳng biết nếm ngọt qua thì sanh đám, mà mạnh quá thì hay khát nước, lại còn làm cho mất cái tánh chất của Trần-Bí.

Tại bên đường, Ông Y-Học-Sĩ Vi-Tê-Sanh tuân theo phép xưa mà chế, dùng như Trần-Bí cũ cho được 20 năm, trước hết phải lấy hoa-sơn phục-hinh, kiết-cánh, cân-các, ngưng-sâm, bán-hạ cam-thảo

và ô-môi nấu ra mà đảm cho thấm thuốc rồi còn phải dùng nước gừng, T. anh-lam và lá Bạc-hà, tam chưng tam sắc; rồi lại còn dùng những Huê-ký-Sâm, xuyên-bối, Thi-sương, và hạnh-nhơn nghiền cho nhỏ ra mà che với nó rồi mới phơi gió cho khô.

Bởi có làm công phu như vậy, cho nên nó chẳng lạnh mà chẳng nóng; được phẩm trung hòa, chẳng ngọt chẳng mặn, ngũ vị đều đủ lễ bỏ vào miệng thì mát và thơm, ngậm nó một hồi lâu rồi mới nghe có muối ngọt. Dùng nó thì thuận khí, tiêu đám, lại sanh nước miếng, trừ phong đở-g phôi, giải kiết nết no.

Đời ông đờn bà đều dùng được cả, xin hãy dùng thử rồi mới biết cách chế Trần-Bí của bên Đường khác hơn của các tiệm, chẳng luận già trẻ bé lớn chi, hề dùng nó thường thì càng bổ ích.

Chư-ôn có mua xin hãy nhìn cái nhãn hiệu Ông Phai của NHỊ-THIÊN-ĐU'ÔNG thì mới khỏi lầm đồ giả.

Mỗi hộp giá..... 0\$12

NGOẠI-KHOA-TRỪ-BỘC-THỦY

Thuốc nước để rửa các thứ ghê độc

Thứ thuốc nước này dùng để mà rửa các thứ ghê độc, như tim-la, ghê-nôm, bị sang-độc, hoặc bị truyền-nhiễm cùng các thứ ghê độc, hoặc bị áp-lâm da tịt lấy lỵ lở loét, phải dùng hàng vài tuần nước thuốc này mà rửa cho thường thì hết.

Thuốc này không nên uống.

Mỗi ve giá..... 0\$20

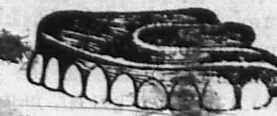

Chủ nhơn, ĐO-KHAI-QUANG
cân khải.

Tiệm chụp hình
VÀ
TRÔNG RANG
HIỆU

ĐẠI-ĐÔNG

Số 49 và 51 đường Duperré ở
ngang gare xe lửa Saigon-Chi-lon

Tiệm Đại-Đông.

Tại tiệm tôi chụp hình rất có danh, hình chụp rõ ràng, nước thuốc xinh đẹp mà lại lâu phai; để chụp lần đầu tiên một lần rồi sau ắt chẳng đi tiệm khác; thiệt khéo hạng nhưt.

Tiệm tôi có bán đủ thứ giấy chụp hình, như giấy láng người (citrate), giấy hiệu Bromure v. v... Bán sỉ và bán lẻ.

Ai muốn rửa kiên bình, ai muốn phơi bình cũng lành hết.

Cũng có thấy trông răng, nhổ răng và bịch răng, mau máu lệ làng, chẳng hề đau đớn, ít ai bì kịp; có bao kiết lâu hư.

Từ ngày khai tiệm đến nay đã có nhiều người khen ngợi. Đồ tốt giá rẻ, ít chỗ đám bì; Xin chú tên chiêu có.

Trình-thám tiêu-thuyết

TRỌN BỘ NAM CUỐN

Giá mỗi cuốn..... 0 \$ 20

Trọn bộ đóng bìa và tiền gởi 2\$00

Ai mua sỉ bán lẻ có tiền Huê-hồng, còn mua lẻ mỗi cuốn gởi 6 con có 20°.

VĂN-CHAU-QUI

Nông-Cổ Mìn-Đàm

N° 71 Rue Pellerin, Saigon

CÁO BẠCH

Kính trình quý-vị đáng rõ : Nay tôi mới lập một tiệm tại đường ĐO-NHƯ-VỊ; Môn bài số 17, Saigon, để sửa các tước may như là : dong-no, xe-may, may d. lun chur, may-may, may-nat, từ-sút, và các tước may van van. Có khác các tước con đầu đồng và mù trung au kieu, cuqu mộ da cam thạch van van.

Bán sỉ và bán lẻ do phụ tùng xe-may Essence à brûler và Carouri thư nưut la tuer manchons.

Quý-vị ỡ xa muốn mua hay là sửa món gì xin viết thư cho tôi thì tôi sẽ gởi lại lập tức và tình gia miệt rế (gởi cacu lanu mua giao ngân. Contre Remboursement qui-vị muốn mua món cui ở Saigon hay là hỏi thăm việc chi thì tôi cũng sang rong lo giun. Xin chur-con chieu có tôi met lòng cảm ơn.

PHẠM-TRỄ-KINH

17 Rue Đổ-hừu-Vị Saigon

Tiệm khắc con dấu

Kính trình cùng quý-khách đáng rõ, tiệm tôi trước ở số nhà 85 còn đường Catinat và số 130 đường Pellerin, thì công nghệ của tôi đã thành hành bấy lâu nay, cũng nhờ ơn lực châu chur quân tử chiếu cố.

Nay tôi đã dọn lại số 96 cũng đường Pellerin, vẫn chuyên nghề khắc con dấu đồng, cao su, bản đồng, bản đá cầm thạch để mộ, có bán đủ các thứ dầu ở bên Tây gởi lại, như là : Dateure numéroteur, Folioteur, composteur etc. và có bán đồ phụ tùng theo cuộc con dấu, giá rẻ đồ tốt mà làm mau có in Catalogue để gởi cho các quý-khách, nếu quý-khách muốn cần dùng kiểu nào, thì xin gởi thư cho tôi lấy Catalogue lựa kiểu mà dùng thì sẽ hết sức làm cho vừa ý các quý-khách.

Trần-duy-Binh

Graveur 96 Rue Pellerin Saigon

Thơ mới

Thơ Việt-Trung tiêu lục của M Nguyễn-thành-Phuong mới xuất bản, đặt theo điệu thượng lục hạ bát rất hay, sự tích cũng ngộ. Xin chur tên mua thử mà xem.

Giá mỗi cuốn là..... 0 \$ 15
Tại quán Công-luận-Báo và quán Nông-cổ Mìn-đàm đều có bán.
Tại tiệm Nam-hồng-Phát số 106 đường Boulevard Bopnard cũng có bán.

Café-Restaurant Taverne Française NAM-THUẬN-PHÁT

LÀ-VĂN-LÀ, successeur, ở tại Ngừ-từ, đường Pellerin và đường Kapagne gần Dinh Xã-Tây Saigon.

Kính cũng chur quý-ông được rõ : nhà hàng bán cơm Tây hiệu là Nam-thuận-Phát này, nay đã về phần tôi làm chủ rồi, tôi mới tìm được người đầu bếp giỏi nấu nướng rất khéo rất ngon; những trẻ coi dọn ăn tôi cũng dạy để lễ nghi để cho chur quý-ông phong khí sai khác; cái xin chur quý-ông có dịp đến thì là ăn đàng-bang mà giúp nhau cho nên việc, của trong lúc chur chur quân-tử, có dịp chur đến đến Saigon, thườn như chur ông có lòng chiếu cố, thì tôi cũng vui lòng tiếp đãi và chur, là chông chông.

LÀ-VĂN-LÀ chủ bạch.

CỘ MỘT MÌNH HANG DENIS FRERES làm Đại-lý, có trữ hộp quẹt hiệu này nội coi Đông - Dương mà thôi.

Hộp quẹt này gởi bán khắp nơi, có một sự nhỏ một hộp mà thôi.

NÔNG-CỔ MÍN-ĐÀM

VẤN-ĐỀ LÚA GẠO TẠI ĐÔNG-PHÁP

NGÀY TƯỞNG-LẠI

Tiếp theo

Thời-kỳ cạnh-tranh quyền-lợi là một lỗi mỗi dân-tộc phải cố-gắng tằm phương lượng chur đặng bảo-toàn sự sinh-tồn của mình và sự tiên-hóa của nước, cố nên khoa kinh-tê lý-tài là một khoa rất là bí-mật và cần-yêu mà hiện-đã này ra nhiều cơ-quang đích-dáng cho những người nông-năng về tôn-chỉ ấy.

Góc đất Đông-Pháp ta đây đã được ơn trời dành để một kho lương-cực kỳ to-tác, tưởng khi dân-tộc ta cũng nên tằm là cái kho vọt-tận của xã-hội Việt-Nam vậy. Nhưng mà ta chẳng nên đọc cày nghiệp Nông đó hầu lấy lợi mà làm đổ binh-khi đặng có ruộng phá các nguồn lợi mình-mong khác; nếu như quốc-dân ta không chính nghĩ cảnh Tương-lại của vùng Đông-Pháp này dần-dần thay đổi thế nào, mà ngăn ngừa trước, một mai có đến chi trách-trở ứng hiện ra thịnh-linh, chur đó đầu ta có đủ tài đủ thế mà chông chời mạnh-liệt với mỗi hại ấy, song từng đã vào nơi cúi cùng rồi. — Thế nên ta phải vận-động cách nào đặng làm cho ba Kỳ được liên-lạc gấy nên một thế lực đưng-sựng nơi quê-hương ta, hầu bảo-dưỡng cái mầm quyền-lợi của xứ ta mới nức lên, đến kết-quả; được xong vậy thì ta có lẽ sẽ ung-dung mà nông-

năng muốn việc khác hông đòi dài với nước người!

Ngày nay khắp nơi đương lo vung bối nên quyền-lợi cho được cao mãi lên, nên rất cần-cô và kê-cứu những phương-châm tối-yêu về kinh-tê lý-tài. Ta thử xem như nghề trồng lúa hột vốn là tổ-nghiệp của quốc-dân ta, ta nhờ nó mà nuôi nân cái hồn thực-nghiệp xứ Đông-Pháp này, tính ra thì đã mấy ngàn năm nghiệp Nông sanh sảng, nhưng chẳng rõ bởi tại sao mà đến hôm nay dân ta cũng chưa lão-luyện đặng cải-lương lại cho đến địa-phủ-mỹ như xứ sở người Bồ-đai quen thói cày-thả, nên nguồn-lợi lúa-gạo của ta một ngày một yếu.

Kính chur Đổn-chữ lẽ cũng tằm thấy ngay cái mối hại ngày tương-lai về vấn-đề lúa-gạo tại Đông-Pháp chur chẳng không; hiện nay nhà-nước đã tăng hạng đất lên rồi; kỳ Công-luận mới qua đây, có ân-hành lời ta-thán của thân-dân tại hạt Tân-an, mà N. C. kỳ này cũng có kêu-ca giùm cho những người có đất xấu; lúa góp không đặng bao nhiêu mà thuê đất thì bị tăng lên cao, còn lúa thì bán ra không được; ấy có khi cũng bởi cơ-sau này: Mới đây trong Chợ-lớn có một cái nhà-máy xay lúa bị lỗ trót sáu trăm ngàn đồng, làm cho hai nhà Bàng chừ-

kê của nhà-máy lúa ấy lo-lắng vô cùng, nghe đầu nhà-nước phải xuất-vốn ra cho hai nhà Bàng ấy mượn đặng bồi bổ sự thiệt hại đột-nhiên này, chớ nếu thầy nhà-máy lỗ to mà tịch-biên thì rất là thiệt hại cho hai nhà Bàng kia. Chàng-phủ lấy lòng nhơn mà giúp đặng trồng ngày-sau nhà-máy ấy lần gỡ mối hại hông có bồi đáp lại v. v. . . Còn bên Tàu, vì bị trận-giác nội-loạn và lực to hại cho chết đói mấy triệu sinh-linh, nay sáu người giới-thiệu lúa-gạo khắp toàn-cấu tại Trung-quốc cũng phải lỗ hết ba trăm muôn đồng bạc.

(Sau sẽ tiếp theo)

NGUYỄN-THÀNH-ỨC

VIỆT-NAM

Tân-học ân-quán

Từ ngày tôi ân-hành tờ quảng-cáo và gởi thư cho chur-tôn tới nay ước được ba tuần; thật tôi rất thâm cảm thanh tình của chur-tôn, có nhiều ông đăm lòng tin cậy, lại rải mua-mandat gởi đến đóng số bạc hùn cũng được ít hơi rồi; hiện nay tôi đang lo đặt điều-lệ chur-ông-trình tuần tới đây tôi sẽ đăng báo cho chur-tôn duyệt trước, rồi tôi sẽ định ngày xin phép quan mà nhóm đại-hội, chur-ông này trong chur-tôn hoặc có ông nào muốn canh-cải thêm bớt điều chi, sẽ bàn tính với nhau cho thanh-thỏa rồi sẽ đăm đóng bách-phần theo luật.

Còn những ông nào nhà ở xa xuôi, xin hãy vì công-ích mà mandát gởi đến cho cán mà giúp nhau cho mau thành sự, tôi hết lòng cảm tạ chẳng cùng.

Nay kính.

Nguyễn-chánh-Sắt

Một lòng công-ích

Theo thư mời của quan Đốc-phủ-sứ, Lê-quang-Liêm dit Bấy, đê ngày 2 Novembre 1920, lúc 8 giờ ngày thứ hai 8 Novembre, có đủ mặt chư qui quan nhóm tại nhà hội Khuyển-học, số 34 tại đường Phi-công Garros.

Chư ông có mặt :

- Ông Lê-quang-Liêm, Đốc-phủ-sứ.
« Lương-vân-Mỹ, Quan Bác- vật.
« Bóc-học Mai,
« Nguyễn-chánh-Sắt, Tổng-lý N.C.M.B.
« Văn-thế-Hội, Chủ bút L'Echo Annamite.
« Lê-hoàng-Mưu, Chủ-bút L.T.T.V.
« Nguyễn-tử-Thức, Chủ-bút N.T.N.B.
« Hồ-v.-Trung, nhà Học-thức Nam-kỳ.
« Ng.-đ.-Tri, Thủ-bổn hội khuyển-học.
« Ng.-kim-Đình, Tổng-lý báo C.L.
« Nguyễn-thành-Úc, Chủ-bút N.C.M.B.
« Hồ-vân-Lang, Tổng-lý Thời-Báo.
« Trần-vân-Chim, Chủ-bút Thời-Báo.
« Nguyễn-thế-Ngọc, Chủ-bút báo C.L.
« Huỳnh-công-Phủ, Thương-nghiệp chủ
« Ng.-v.-Thượng, Tổng-lý N.K.K.T.B.
« Lê-thạch-Lân, Chủ-bút N.K.K.T.B.
« Châu, Phụ-bút N.K.K.T.B.
« Giảng, Phụ-bút báo An-Hà.

Rượu hiện Grand vin du cap corse của hãng AUGUSTE MATTEI làm, là một thứ rượu tiêu hóa, mà ngọt.

Phải nài cho có tên AUGUSTE MATTEI Trong Đông-Dương có một mình hãng Denis Freres có thể mà thôi.

Tám giờ rưỡi, ông Đốc-phủ Lê-quang-Liêm mở lời tỏ ý-kiến ngài vì sao mà mời chư qui ông đến nhóm cùng ngài :

M. L. Q. L. — Trót hai năm trước, tôi nhơn nhờ phận sự mà đặng đưng radi trong đất Pháp, tự Nam chí Bắc, từ Đông giáp Tây, dòm thấy sự phú-cường chí cao chỉ trong của Mâu-quốc. Tôi thăm xét rõ ràng sự phú-cường ấy do trước hết bởi sự giáo-dục, sau bởi cuộc thương-mại kỹ-nghệ rất thịnh-hành của dân-tộc trong nước mà ra.

Từ ngày tôi bước chơn xuống tàu trở về Nam-địa, thì tôi chỉ để lòng lo hiệp cùng các nhà-trí-thức và các ông phú-hộ hào-gia trong nước mà bàn nghĩ việc mở mang sự Giáo-huân cho đoàn hậu tấn trong xứ ta.

Kìa như bên Pháp-quốc, hiện trước mắt tôi thấy, cách cư-xử của người Langsa đối cùng đôn-đang và di-bang, thì người Langsa rất trọng cái phẩm-giá của mọi người, không kiêu không lằn, chẳng ý mạnh hiệp yếu, thật lòng hào hiệp của người Langsa rất đáng phục. Chỉ như trong việc binh-tinh thì quân-linh rất nghiêm-trang coi sự chết làm danh, chẳng nề ngàn tên muôn đạn, hề ra thân đến nợ nước thì chỉ biết có quê-hương là trước nên mỗi lần xấp trận cái khí anh-hùng ung tỏa mịch trời, xem thật là cang-đảm vô song ấy cũng nhờ học-thức nên người Langsa mới qui đạo làm người, còn nói chỉ nên kinh-tế lý-tài của Pháp-quốc, dầu tôi có tỏ ra đây, thì chỉ đem một cái cảnh cực kỳ thanh-nhã mà về sơ vậy thôi, bởi người Langsa qui trọng khoa thực-nghiệp uên ít ai chen vào đám quan-trưởng, chỉ cố-gán cho được đủ tài đủ trí hầu ngày đất danh rồi thì tìm một địa-vị sánh-tần cho được thông-thã quyền minh. Những cơ-xương tại Pháp-quốc đều thành hành vô cùng, tiền bạc ra vào khôn xiết kể, trong nước mà được giàu dân được mạnh là yếu căn về khoa kinh-tế lý-tài, song muốn cho kinh-tế lý-tài phát đạt thì dân phải cần cho có học-thức cho được đủ tư-cách mà điều-dinh cơ-xuống. Tôi thấy sự cường-thạnh nước Pháp, rồi tôi nghĩ lại công cuộc làm ăn xứ ta mà ngán ngẩm, không dám sánh một mây may nào với nước người; nhưng mà mây

ông phải nghĩ, dân-tộc ta ngày nay trình độ sắp cao lên rồi, chẳng còn quê đất như mấy chục năm về trước, vả lại nước ta chẳng phải nghèo mại, mà dân-tộc ta cũng có ngay chơn mặt văn-minh cũng người, chỉ vẫn cần hệ giáo-dục cho rộng. Than ôi! chỉ dân thì cao vọng và đôn-đặt mà ởra Học-giới thì vẫn còn eo hẹp. Muốn giáo-hóa không dài thì tài chi dân khỏi mang danh hèn vẩn, thế còn mong chi quốc-tính chẵn hơng. Vây hiện đây tôi rất may mắn mà trông thấy chư ông scan báo không phụ lòng tôi cầu thỉnh dân đặng cùng nhau chung lo cho hậu-vấn nước nhà ta nhất lên được cứu chước sanh-nhai của dân tộc ta. Ấu là vì sự công-ích và lai ơn sâu của đời.

Ngay tại ở bên Mâu-quốc mới về, có đến viếng ông Nguyễn-chánh-Sắt mà tỏ việc này; ai ngờ ngài ở bên này vẫn cũng có lòng lo lẫn việc ấy đê lâu, song theo ý nghĩ muốn xin nhập mà mở cuộc lạc-quyển, thì tôi e bất tiện hơn là lập hội kêu hùn.

Vây xin chư-tôn nghĩ coi thế nào; có nên kêu hùn đặng lập một đại-học-viên tại Nam-kỳ ta rồi mượn thầy hay hâu dạy cho sắp trẻ học cho đến cùng chẳng?

M. N. C. S. — Ông Nguyễn-chánh-Sắt tỏ rằng: Đê 2 năm trước tôi hằng thấy những học-sanh ở lục-châu mang rương quăn gói lên Saigon đặng tìm trường ở mà ăn học. Nhưng có làm đê lâu hay tiện: chẳng những là trường của nhà-nước không đủ chỗ-chứa mà thôi; thêm chi mấy sở trường-tư cũng không có chỗ mà chứa cho hết được. Làm cho cả đời ba trăm trẻ phải mang rương quăn gói trở về, thiệt cũng đáng buồn. Bởi đó cho nên đã ba bốn tháng nay tôi hằng đê lòng nghiên-cứu có một cái vấn-đê ấy, muốn lập ra một hội, đặng xin phép chính-phủ mở cuộc lạc-quyển, xin tiền của bá-tánh mà cất ra một sở học-đường cho thiệt lớn, hầu có mở mang sự giáo-dục cho trẻ đoàn em; nên mỗi khi tôi đi đến tỉnh nào; hề gặp những nhà-tư-bổn và có dạ nhiệt-thành như: ông Trương-tân-Vị Châu-độc; ông Hương-trưởng Bích-Tâm-châu; ông phủ Lương Mytho; ông Phủ Bình, ông Lâm-quang-Tỷ, ông Ngô-phong-Điền, Baclieu; ông Ngô-trung-Tinh, ông Tạ

trung-Nghĩa, ông Nguyễn-thành-Phượng Traviñh; ông Lý-hữu-Du Nam-vang, ông Liễu-sanh-Hậu, ông Nguyễn-văn-Cur, ông Nguyễn-hoà-Hóng Longxuyen v. v. thì tôi thường đem cái vấn-đê ấy mà bàn luận luôn. Cõi ý ông nào cũng rằng lòng và hứa rằng chừng nào công việc thịnh xong thì mây ông ấy sẽ ráng sức, tính nào lo theo thịnh nầy, đóng tâm hiệp lực mà tăng thành cho nên cái nghĩa-vụ ấy. — Mới đây tôi có hiệp với ông Nguyễn-văn-Kiến là chủ-bút Báo « Tribune Indigene » đên thăm ông P. Monin mà tỏ cái ý-kiến ấy và xin ngài chỉ báo. Ông Monin rất khen cái ý-kiến ấy và ngài có bày về thêm nhiều cái ý-kiến rất cao thâm.

Tôi còn đương lo tính, vừa may có quan Đốc-phủ Lê-dại-Nbân đây, ở bên Mâu-quốc mới về, lúc ngài đến viếng tôi thì ngài cũng có lòng lo có một cái vấn-đê ấy mà thôi; song ý ngài muốn đê lập hội kêu hùn hơn là mở cuộc lạc-quyển; vì lập hùn mà cất được một trường học, thì trường học ấy chính là trường của chúng ta; đường ấy thì cái chương-trình giáo-huân trong trường, chúng ta mới được tự do mà sắp đặt cách nào tùy ý.

Theo ý-kiến của quan Đốc-phủ tính đây, thiệt là đúng đàng. Vây tôi cũng xin cùng đồng-nghiệp chư qui-ông, bày vì đêu công-nghĩa mà hiệp ý tăng thành, thoãn như ông nào còn có ý-kiến chi hay, xin hãy tỏ ra đặng có hiệp ý cùng, nhau mà chước lượng.

M. H. V. L. — Ông Hồ-vân-Lang nói: Tuy chúng ta lo lập cho được cái trường ấy rồi, song tôi còn e một nỗi ki-ông có giáo-sư; vì trong mấy năm nay, tôi thấy các trường tỉnh trong các hạt đều rút hết giáo-sư Tây, duy đê cho người An-nam làm Đốc-tộc mà thôi; thoãn như ta lập được trường rồi mà mượn không được giáo-sư cho thiệt giỏi, thì mới liệu thế nào?

M. L. Q. L. — Ông Lê-quang-Liêm nói: Việc ấy có lo chi, mông là ta lập cho được cái trường ấy rồi, nếu muốn cho được nhiều ông giáo-sư giỏi, thì ta định lương bổng cho khá hơn, ta đừng sợ tốn thì nhiều chi thầy giỏi. Huôn chi hiện thời, tôi đã thầy tận mặt, những học-sanh Annam còn ở bên Đại-pháp, thiếu chi người học-thức huân tàng, đên ngày mà trường học ta lập thành rồi, ta sẽ với

mây ông ấy về mà dạy lại những em ưc của mây ông, trường thì mây ông cũng vì nỗi-giông mà vai lòng lắm chứ! Ông Lê-quang-Liêm lại nói tiếp rằng: lúc tôi bàn luận với ông Nguyễn-chánh-Sắt và ông Hồ-vân-Trung, thì hai ông ấy đều tính phỏng sơ sơ, hạc chừng 10 muôn đổng. Chớ nay tôi tính lại thì số hạc 10 muôn đổng cũng không lập nổi một tòa Đại-học-viện ấy. Vì ở đây đường tại Saigon hiện thời đó, trước kia, cũng xuất vốn 10 muôn đổng, nhưng chỉ rất xong có một giầy trước mà thôi, rồi sau này nhà-nước phải còn phí thêm rất nhiều mới ra đê-sở đường ấy; nếu nay muốn cho Đại-học-viện lập thành rồi mà chừa cho được ba trăm học-sanh thì ít nữa phải cho có một số hạc 30 muôn đổng mới làm nổi. Vốn số hạc đó này đòi cùng sự thanh-vượng tại đất Nam-kỳ ta đây tôi tưởng không phải khó tìm, vì như năm mươi ông nhà giàu lục-châu hùn lại thì đủ, kìa xứ Baclieu thì có ông Hội-đồng Trạch, ông phủ Bình, ông Nhung, ông Xá Tỷ ông hội-đồng Đêu v. v. xứ Traviñh thì ông Nguyễn-thành-Phượng ông Ngô-trung-Tinh, ông Tạ-trung-Nghĩa và Lâm-gia v. v. xứ Châu-độc thì có ông Trương-tân-Vị; chớ còn nói chi mây tỉnh khác lẽ không xiết như hào-gia phú-hộ, mây ông ta báo ngỏ là một cái nghĩa-vụ công-ích ấy, sao đành, thế thì xin được phép chính-phủ rồi kêu hùn ác mây ông cũng đổng vui lòng mà giúp tay vào cho hội mới thành-tựu.

M. Ng. Ch. S. — Ông Nguyễn-chánh-Sắt nói: theo lời quan Đốc-phủ mới luận đó thật là rất đáng, song chừng kêu hùn, tôi định phân hùn nhọc nhọc, vì trong Nam-kỳ ta hiện nay có nhiều ông hàng đê lòng lo đêu công-ích, song ngại nói ít tiền; vậy nên kêu mỗi cơ-phần chừng một đời chực cho mây ông có lòng lo lắng hậu-vấn nước nhà mà nghèo, được hùn vào; chỉ như mấy bậc giàu như quan-lớn mới chỉ sơ ra trên đó, dầu mây ông hùn nhiều bao nhiêu cũng tốt, cầu cho vốn lớn thì sau khỏi lo hụt trước thiếu sau mà phải bồi đầu này bỏ đầu nọ v. v.

M. L. Q. L. — Ông Lê-quang-Liêm nói: Lời ông Sắt luận đây tưởng cũng hữu lý.

M. Ng. Ch. S. — Ông Nguyễn-chánh-Sắt lại nói tiếp rằng: Tôi còn một ý-kiến nầy

nữa xin chư ông nghĩ coi. Tôi muốn cho trong học anh em ta đây, hề ông nào có anh em quen biết chi ở trong lục-tỉnh mà có thể-lực, xin hãy viết thư cậy mời họ đên mỗi lập một hội đôn-bá, đặng cho các bà ăv cũ đổng giùm hân phá mại, trường khi cũng giúp thêm tay cho chúng ta được mà làm cho mau nên cái nghĩa-vụ ăv. Vì như bà Nhạc của ông Huyện Sáy ở Vùn-liêm là một bà rất hào-nghĩa, dám xuất hạc muôn ra mà ăn nhà Bão-sông, cất chùa Phật, mỗi mỗi hết câu là việc nạo, hề nghe đêu công-nghĩa thì bà dám tốn hạc muôn. Huôn chi cuộc nghĩa-vụ nầy là một việc rất quan-trọng về cái hậu-vấn của nước nhà mà há há nổ làm nơ hay sao? Cái ý-kiến nầy là của M. Hà-cánh-Lac, tực danh Bửu-Khoê, thương-nghiệp chủ tại Saigon đây, mới bàn với tôi cách mây tuần nay; xin mây ông nghĩ thử.

M. L. Q. L. — Ông Lê-quang-Liêm nói: ăv cũng là một ý-kiến hay, tưởng chúng ta cũng nên đê ý. Rồi ngài lại nói tiếp thêm rằng: Các ông, thật tôi rất nỗ lòng vì lúc tôi còn ở Paris, thấy một toán học-sanh không có người đê đầu, nên không biết nơi đâu là trường học được ngày sau thành tài hầu về giúp ích cho chường-tộc; phần nhiều bởi ra thì đổng đua nhau vào trường học đặng lấy bằng cấp tú-tài thôi. Chư tôn thử nghĩ, nếu muốn học cho thấu-đáo khoa văn-chương là cốt những người chỉ khif cao-thượng kiê, vì hạng người ấy sau khi đi cùng lối đường văn-chương rồi, họ sẽ đêit sách hay và truyện khéo đê dạy đời. Chỉ như người không được chi-khi đưng-đội thì học khoa văn-chương mà chi, bởi dầu lãnh được cấp-bằng Tú-Tài thì về đây bắt quá cũng phải vào chen ngồi một đêa-vị nơi quan-trưởng, thế thì có ăch chi cho quê-vực ta đêu. Chớ chi mà họ biết rằng: *Nhiệt-nghệ tinh-nhiệt-thần-vinh* thì hay hơn là vào mây trường dạy về kỹ-nghệ hạc nghề riêng đêt-biệt chi đó, rồi ngày về họ sẽ được thông-dong ruộng mỡ mỗi lợi nhà, hầu giúp chước sinh-huột của xã-hội Việt-Nam ta chớ. Bởi họ không nghĩ nên không lựa lối đường dịch-dàng mà đi, kìa như con ông Phủ-Bấy đê được một nghề học riêng rất là hữu-ích cho đời, hiện nay ông ăy

giúp việc tại một cơ xưởng lớn bên Pháp, nguyệt bổng được trót 1 ngàn tám trăm quang tiền tây, dường ấy chẳng tốt lắm sao?

M. M. — Ông Đốc-Học Mai thuật rằng: lúc tôi đi xem xét các trường nhỏ tại Saigon đây thì tôi thường hỏi thử cái hi-vọng của chúng nó coi đên lớn chúng nó sẽ làm đi gì? Thì trong lớp học đông-âu chừng 80 đứa, chúng nó đều đáp rằng: học đặng làm quan thôi. Thế nên tôi rất buồn, vì nếu chúng nó cố ý làm quan thì công-nghệ về sau của nước Việt-Nam sẽ về tay di-khách chiếm thủ. Ngải lại tỏ rằng: cái ý-kiên thương nước thương dân của quan Đốc-phủ thuật này làm hạn với lòng công chúng, vì nay mà không có một Đại-Học-Viện thì học-sanh sẽ tới-túng không mở mang được, vậy cần phải có học-viện của dân rồi lựa thầy hay rước về dạy, nếu dựa vào muốn học, nghề gì thì cứ cho nó chuyên-môn được cho lão-luyện nghiệp của nó muốn; chừng chúng nó thành tài thì ắt sẽ có đóng tay trong xã-hội vậy.

M. Ng. K. Đ. — Ông Nguyễn-Kim-Đỉnh nói: Phạm làm cha mẹ phải biết thiên-tư của con mình, phải biết cái ý của nó; hễ nó muốn đi đường nào thì phải chịu theo mà cho nó đi đường nấy; Nếu nó được làm theo chỗ nó hi-vọng, ắt nhiên nó phải cố gắng mà làm, thì sau nó mới trở nên người hữu dụng. Chớ tôi thường thấy có nhiều người làm cha mẹ, như con muốn vào trường bá-nghệ, hoặc trường máy mà học, thì lại rầy mà nói rằng: «Mi học trường ấy thì bắt quá sau ra làm một tên thợ mà có danh-vọng gì.» Đó, chừ ông nghĩ coi, con mình không có thiên-tư mà ép nó học khoa văn-chương, thì dầu nó có ráng mà học cho lắm cũng không nên được, thế thì ép con mà chi.

M. V. T. H. — Ông Văn-thế-Hội nói: Cái văn-chương của Đại-Pháp thật là cao thâm huyền diệu, mà tánh-chắc người mình thì mỏng-mảnh lắm, nên khó mà học cho cùng tốt được. Nếu chúng ta lập trường được rồi, cũng lo dạy văn-chương vậy, song dạy học cho đủ dùng vậy thôi, rồi cứ do theo tánh-chất mỗi trẻ mà cho nó học chuyên-môn thì ngày

sau mới có chỗ dùng; chớ nó học nghề-nghiệp rỗng mà không học văn-chương thì nó cũng không đủ tư-cách mà điều-đinh cơ-xưởng cho nổi được.

Ông Đốc-Mai nói: Vậy phải tính thế nào.

M. N. T. U. — Ông Nguyễn-thành-Ưu nói: theo như lời ông Đốc-học mới thuật khi nãy rằng: Ngải thử hỏi sắp đông-âu thì chúng nó đều mong-mỏi cho được tức nguyện nơi con đường hi vọng làm quan, ấy gần chẳng lạ, là vì trước mắt chúng nó thấy mới học ông, học thầy đều có kẻ sùng bái rất vinh vang, nên chiếu theo vật-dục mà muốn vậy. Chớ r quân Đốc-phủ mới thuật rằng: tại kinh-dô Paris ngải có gặp một toán học-sanh cũng ứng vào trường văn-chương đặng mong lãnh cho được bằng cấp Tiến-tài, thế thì mấy người Học-sanh này cũng còn mèn làm quan, nghĩ ra là họ chưa thấy những sự cực-nhọc lớn cuối nơi cửa quan-nha, nên không ngán; sắp bé kia muốn làm quan nghe không mấy buồn, chỉ toán Học-sanh bên Pháp, đã vượt ngàn sông giở, qua xứ người đặng nông-năng tài-trí, lại còn làm lại như thế; xét vậy thì những người mà xuất thân đi học về khoa thương-mại kỹ-nghệ, trót là kẻ có chí cao-thượng, đóm thấy đời đã vào mũi cạnh-tranh quyền-lợi, nếu sau không nghiệp-nghề thì nước mình sẽ nghèo mà e rồi thân mình phải mang khổ; ấy coi tại căn-nào của mỗi người đó thôi.

M. Ng. -ch. -S. — Ông Nguyễn-chánh-Sắt nói: Vậy tôi xin đống-nghiệp chừ quý-ông hãy ráng hiệp nhau một ý mà cố động việc này cho mau thành tựu.

Kể đó ông Hồ-văn-Trung, ông Lê-hoàng-Mừ, ông Hồ-văn-Lang, ông Trần-văn-Chim, ông Văn-thế-Hội, ông Bát-vật Mỹ, ông Lê-thạch-Lân và ông Nguyễn-văn-Thượng v. v. . . . đều chung một ý kiến, quyết cố động làm sao cho được số 30 muồn đống, theo như lời của quan Đốc-phủ-Sứ Lê-quang Liêm đã phỏng định đó.

Trước khi bãi hội ông Lê-quang-Liêm lại tỏ lỗi cảm tạ chừ ông có lòng sốt sắn mà lo lần cái nghĩa-vụ ấy với ngài.

Bãi hội hồi 10 giờ rưỡi, ai nấy ra về đều có sát mặt hân hoan, đống ước

trông cho hội lập mau thành, hầu có mở lối ruộng đường cho đoàn hậu tấn.

Sơ thuật
HOÀNH-THU

Ấy vậy, bổn-báo chúng tôi cũng kính lời ngõ cùng lục châu đồng-bào chừ hào-gia phú-hộ, cùng các đảng nhiệt-thành; xin hãy vì quê-hương vì nòi-giống, kẻ giúp lời người giúp của, cùng nhau cộng biểu đồng tình mà làm cho mau thành cái nghĩa-vụ ấy, đặng có chỗ mà mở mang học-thuật cho trẻ đoàn em; dường ấy thì lối tương lai của dân-tộc ta sau này mới có chỗ trông mong tấn phát được.

Thoán như ông nào còn có ý-kiên chi hay mà giúp nên cho cuộc nghĩa-cử này, xin hãy viết thư ngay cho bổn-báo, thì đồng-nhân chúng tôi cũng hoang nghinh và lãnh giáo.

N. C. M. Đ.

Lời rao

Hình M. Hồ-văn-Lang in ra cho, nay hết rồi, vậy số in tính in ra bán 0 \$ 50 một tờ, còn ở Lục-tỉnh bán thì 6 cật (1 cật tiền cò) in ra có 200 tờ, vậy ai muốn mua xin mau gọi bạc; trong 4 ngày hình ấy lại liêng.

Chừng 15 ngày nữa có bán hình ông Pétrus Trương-vĩnh-Kỳ, ai mua cứ viết thư cho Hồ-văn-Lang thì được, mau mau kéo hết.

Chừng 20 ngày nữa có bán hình ông Tống-dộc Đổ-hữu-Phương Cholon.

Hình ông Trương-vĩnh-Kỳ ông Đổ-hữu-Phương bán 1 \$ 00 một cái.

Nay kính cáo
SỐ-IN-HÌNH

Sắp các hạng điền lại phải làm thế nào?

Nhà nước có ý chính đôn thuế điền ai là coi những ruộng nào hồi trước còn đủ, thuế ít, bây giờ trở nên tốt thì phải đem hạng những ruộng ấy lên mà thu thuế thêm cho vừa.

Sự xem xét mà sắp hạng lại đây thì cũng chẳng qua là phải sắp như vậy:

Ruộng nào mỗi mẫu huê-lợi gạt đặng từ 100 gia sắp lên thì là thượng hạng.

Ruộng từ 60 gia cho tới 100 gia thì là hạng nhì.

Ruộng từ 35 gia cho tới 60 gia thì là hạng ba.

Ruộng từ 25 gia cho tới 35 gia thì là hạng tư.

Ruộng chưa thuộc thì là hạng năm.

Hễ đem những ruộng nào lên hạng thì phải biết ruộng ấy huê-lợi mỗi mẫu gạt đặng bao nhiêu gia. Hội nào đi xem xét thì cũng phải do theo đó làm gốc, chớ hạng phải là nhà-nước điều đầu đó đều em lên tất cả.

Mà ở xã tại tỉnh Tân-an tổng làng đều đem tất cả những ruộng 8, 9 tổng lên thương hạng hết, bất kỳ là ruộng tốt xấu chi, không chừa sót nào là hạng khác hừ vậy thì không nhằm ý nhà-nước và ắt tội nghiệp cho những dân có ruộng ấu mà bị đóng thuế cao.

Những ruộng trong tỉnh Tân-an mọi người đều biết: chẳng phải là ruộng tốt hết tất cả xã Nam-kỳ mà đem cả thảy lên thương hạng hết đặng.

Phải xét cho kỹ những số nào đáng em lên, thì mới đem những ruộng ấy lên mà thôi; chớ chẳng phải là ngôi một hồ mà biên có hai câu như vậy:

(Cả thảy nội làng đều đem lên thương hạng).

(Cả thảy nội tổng đều đem lên thương hạng).

Như vậy chỉ khỏi hồ với lương-tâm mà không kham trách-nhậm.

Phải làm sao cho trên vì nước, dưới dân, là phải cho trên đặng sai ý nhà

nước, dưới đặng để tiếng qui trách nơi dân thì mới đặng mặt anh chị em.

Đã biết nhà-nước có cần đống số bạc thuế trợt thêm đặng mà bỏ vào các khoản chi xuất quân-bại vì sự tăng lương chừ việc, và mở mang các khoản văn-vản. Nhà-nước là cha mẹ dân, hễ cha mẹ có sự cần dùng thì con cái phải vùa giúp, chớ chẳng hẹp chi, vì lại Nhà-nước có đủ quyền cã, muốn thu thuế lên bao nhiêu cũng đặng, hay là khiến con dân bẽ nào cũng chịu.

Đã vậy mà con dân lại là con dân có tên trung-nghĩa, mà để đời ơ trọng đức dày của Mẫu-quê khai hóa mở mang, dầu nhà-nước có khiến chịu thì tôi dân cũng vui lòng vâng chịu, chớ chẳng dám phiến há.

Nhưng nhà-nước không phải ép ngang như vậy, chừ ý nhà-nước cần đống sắp lại mà đem lên những ruộng nào bây giờ đã trở nên tốt thêm, mà số thuế cũ thì còn nhẹ mà thôi; chớ chẳng phải là biểu phải đem hết mỗi hạng lên tất cả, mà làm cho mất sự công-bình, rồi để tiếng trách lằn cho nhà-nước Langsa mang hay sao?

Phải hiểu những ruộng tại tỉnh Tân-an, chẳng phải mỗi xã đều tốt nhất tất cả xã Nam-kỳ, mà tổng làng nào cũng đem lên thương hạng, còn các xã khác mới sao?

Vả chẳng một xã nào có lập hội xét mà sắp hạng lại, thì hội cứ do tổng làng làm gốc, và khi hội định rồi thì dân sự dân có thiệt hại thì cũng cứ than thảm mà thôi, chớ ruộng khó thế mà kêu nại, nhưng mà tổng làng là anh chị cả của dân, chớ nên làm sự bất công hay là sợ quyền cho mình mà nở làm ngang cho chính lòng bá tánh. Phạm việc nào phải do theo luật lệ mà thi hành, chớ chẳng nên làm lộng quyền mà để cho nhờn-dần rần-xiết.

Một đám dân ở Tân-an.

Rượu Eau de vie Dejean

Đã thơm mà lại ngon. Ai uống cũng đều ưa.

Có một mình hãng Denis Frères có trữ mà thôi.

Phải thương con theo thời

Làm cha mẹ ai lại chẳng thương yêu con, bởi vậy nên dầu đến trăm ngàn sự cực khổ cũng ráng nuôi nấng cho con được nở lớn đả bình. Hàng thật, cái ai tình của cha mẹ đối với con, chẳng có bút mực nào mà vẽ ra cho cùng được. — Trông khi chẳng phút nào mà cha mẹ không thăm rức cho con mình được nên người hừ đặng của đời; mà nếu đặng mong-mỏi bao nhiêu thì tình càng yêu-đang triệu-mền bấy nhiêu; dầu có bay rãng: cảnh trần là chỗ gọi thân chơi, rày còn mai mất; nhưng tình-thần của kẻ làm cha mẹ tưởng như chẳng bao giờ có lỗi thọ-yêu ấy. Một quyết định con lớn đặng cho đến trường mà trau-dồi kinh-sử hầu ngày chẹn ngồi một địa-vị nơi quan-trưởng, cho có kẻ sùng người bái. — Tâm lòng hi-vọng của kẻ làm cha mẹ rất nhiệt-thành như thế, song le đời càng đời đời, con người càng biến cải, nên từ đây sắp về sau e lòng hi-vọng của kẻ làm cha mẹ trước đó không được thỏa-thích chăng? Dầu Bi-phủ không luận đến, thế mà chừ-tôn vẫn đã tương-tác rồi. Cách đời ba mươi năm trở lại trước, thì trường nhà-nước mới lập ra, nên chẳng có bao nhiêu học-sanh, ấy chẳng chi lạ hơn là lúc bấy giờ ta chưa mấy ai thăm biết mũi diện văn-minh của người Langsa sẽ thơm tho thế nào; vả lại phân đống trong xã-hội Việt-Nam ta, lòng người còn xao xiêng, e ngó theo đường cựu-học mà giục đã con nhà; ngờ rằng ngày kia chúng nó sẽ còn thì đồ công-nghệ được. — Dân dân cựu-học lu-lò, tân-học tháng tới, nên dân-tộc ta mới biện phục học-giới Langsa, chừng kẻ làm cha-mẹ đống bảo con tách bước đường cựu-học.

Hiện này học-sanh nhiều quá, nên trường của Nhà-nước lập ra khi xưa không đủ chỗ cho học-sanh vào đũa tri-tái. Nên lớp qua rồi thì còn lừng-đứng đây, mồn vào quan-trưởng, nhưng xét vì trong đây không phải là một địa-vị sanh-tón đặc-biệt của mình; vẫn chỉ còn muốn

cho đến cùng con đường học-giới, cô sang qua Pháp, hém nổi không đủ thể-lực hoặc còn có nhiều điều ngăn cản khác, cũng có trở ý tiền nhiều đánh liểu du học, chừng đến nơi lại không có ai thông-thạo đồ đầu giùm thì càng hại thêm nhiều bề. Lớp còn ở nơi trường thì cũng phải bị lúng-túng, bởi dóm tới thấy kẻ mới đi qua khỏi cây cầu mình đương đi vẫn còn xăng-xộn chưa rộng bước, đám sau này lại càng bực-bội cho thân, càng trác-trở con đường, bởi đi tới thì không ngã, mà hại thay muốn trở lại cũng không đường, rắp tách ra nẻo khác thì e nổi phải bị chông-gai. Hồi ói, thấy con đường học-giới ngày nay gay-go như thế, thì làm cho kẻ nhiệt-thành biết tru-thề mần-thời áo não lòng chưa rộng. — Vốn dân-tộc ta phần nhiều còn quê mùa dốt-nát chưa biết nổi ưu-liệt ngày về ra sao, mà quyền lợi trong nước đã dần-dần chung về tuổi của khách-trú rồi, nên như dân-tộc ta không được mở-mang tri-thức thì mong chi cậy học thuật hàng cạnh-tranh mỗi lợi nhà được vãn-hồi. — Dân còn dốt, lẽ phải là cửa học-giới mở cho rộng đặng kẻ đi qua rồi thì tới, người chưa tới được vào, chớ để chúng nó rông rông mãi trong một vùng đất chật hẹp ấy thì chẳng là hại lắm. Kla như Nhà-nước muốn cho kẻ làm cha mẹ phải chớ con đến trường được sớm; nên mới ra luật hạn tuổi, trở nào quá một tuổi cũng không vào trung-đẳng được, mà trẻ nào thiếu một tuổi cũng chưa lên tới nổi. Nhà-nước định vậy là có ý hối kẻ làm cha mẹ đừng bắt con giúp tay mình trong lúc chúng nó còn tuổi vào trường; đương ấy xét ra cũng phải đó chước, song le ngày nay trường khi có hẹp lòng học-sanh và cha mẹ học-sanh làm vậy! Chứ như thời buổi này cả vào mồi đua-chen nếu người không được cao-tài rộng-trí thì không phương vung hồ chước sinh-liv của mình, mà cũng không giúp ích cho xã-hội được; có nên các nước đồng đề ý lo-lắng cho dân-tộc: mình làm vậy; vì sợ e chán-chờ rồi nước phải nghèo dân phải yếu và nổi về sau quyền-lợi trong xứ-sở sẽ vào tay người cầm-càng đi. Lòng dân nước người hiện đương sôi-sảng; người học rộng thì ra

kinh-dinh nghiệp-nghề, chế-tạo món này vật nọ đặng tranh lợi với dị-quốc; kẻ chưa đầy đủ tài-trí thì trí-chí đi tới luông; nhưng cái kết cuộc của mỗi người, thì cũng một ý lo-bảo-dưỡng mạng-sống của cửa đồng-bào mình vậy.

sau sẽ tiếp
L. X. Long-kiến : NGUYỄN-NGỌC-DỊ.
XÁ-TRƯỞNG

BOULANGERIE COCHINCHINOISE
Lò bánh mì Annam
HIỆU NAM-KY
NGUYỄN-VĂN-LUẬN
49, Rue Boresse—Saigon

Lò bánh mì này thiết của người An-nam, làm bánh thiết ngon, có làm bánh bán-nguyệt (Croissant) ngon lắm; ai muốn đặt làm các thứ bánh chi, xin cho hay trước 2 ngày. Xin các ông các bà hãy mua giúp cho chúng tôi, nay chúng tôi được còn lợi đây là nhờ qui ông qui bà chiêu có mua giúp cho người Annam được bẽa đi lâu dài, mà tranh thương cũng khách trả trong muôn một đó thôi.

Nguyễn-văn-Luận,
Đào-văn-Mung,
Lê-an-Đình,
cần khai.

Cuộc dựng hình
ONG PETRUS KÝ

Theo thơ mời của ông Hồ-văn-Lang, Tổng-lý Thời-Báo, nhóm tại nhà hội Nam-ky thương-mãi kỳ-nghệ, nơi đường Catinat, lúc 8 giờ thì có chư qui-ông :
« Ông Lê-quang-Hiền, cựu Đốc-phủ-sứ.
« Lê-quang-Liêm, Đốc-phủ-sứ.
« Huỳnh-quang-Vị, Đốc-phủ-sứ hàm.
« Nguyễn-văn-Cửa, Huyện-hàm.
« Lê-bá-Trang, Tri-phủ.
« Nguyễn-chánh-Sát, Tổng-lý N.C.M.Đ.
« Nguyễn-thành-Úc, Chủ-bút N.C.M.Đ.
« Lê-hoàng-Mưu, Chủ-bút L.T.T.V.

« Nguyễn-tử-Thức, Chủ-bút N.T.N.B.
« Trần-văn-Chim, Chủ-bút Thời-Báo.
« Hồ-văn-Lang, Tổng-lý Thời-Báo.
« Nguyễn-kim-Đình, Tổng-lý C.L.B.
« Lê-thành-Trường, Chủ-bút Cochinchine Libérale.
« Nguyễn-thê-Ngọc, Chủ-bút Công luận-Báo.
« Đốc-học Tuấn.
« Võ-văn-Nhi, Thơ-toán ấn-quán Moderne.
« Nguyễn-phước-Lý, Đốc-công.
« Ny, Thơ-toán Hàng-bạc Đông-dương.
« Tống, Thơ-ký tại dinh Hiệp-lý.
« Tuổi.
« Huỳnh-v-Nhuang, Thương-nghiệp-chủ.

Đúng 8 giờ rưỡi thì mở hội, ông Hồ-văn-Lang có đọc trong Nhựt-báo của ngày hôm nay và phép của quan Đốc-lý cho nhóm hội, ngài tỏ rằng: vẫn 12 năm qua rồi mà cuộc dựng hình ông Pétrus Ký không thành, nên ngài rang công-kích ban hội Thủ-xưởng coi định thế nào?

M. H.Q.V. — Ông Huỳnh-quang-Vị Hội-trưởng ban hội Thủ-xưởng đáp rằng: ngài đã có làm cho dân-tộc ta được thơm vãn lâu nay ngài cũng hết lòng noi lấy danh đại-tài của ngài, tuy chúng ta nâng cuộc dựng hình này, mong cho sớm thành được thoả lòng dân trông đợi. Hạ nơi ngài mà ngày nay vẫn còn nhiều sách thay! lúc ông Gilbert Chiêu bị nạn thì giao lại cho ban hội mà ngài chủ-nậu đó, từ ấy đến nay ngài cũng cau có chi mau tuấn, ngài vì mồi lâu mồi nội thì chẳng ai chịu đi, trong số 12 ông, ba quá ba cũng bốn người đến, ngài lại có quan lớn Lê-quang-Hiền mà chứng rằng: phạm đến quan-lớn đây cũng không thương nhau; cao nên một mình ngài không biết làm sao cho được. Nay ngài đã già rồi, thế điều-dinh không khoa nên xin nhường lại cho ban hội mới nhưng hiện đây thì chỉ có ngài, ông Đốc-phủ Hiền và ông Đốc-Tuấn là người cũ ban hội cũ, mà ông Hiền và ông Tuấn xin thôi, tại chỉ ngài riêng bề, phận ngài rằng: sẽ giao lại cho nội kẻ này, chớ mà ông Hội-viên vắng mặt thì không rõ có tính thế nào khác!

Hễ tôi hút thuốc thì tôi cứ dùng gi
Hiệu **Le Nil** mà thôi.

M. L.Q.L. — Ông Đốc-phủ Lê-quang-Hiền tiếp rằng: Thế đặng gọi ngài là tổ của lớp sau đây, ngài để lại nhiều sách rất có ích cho đời, vậy thì chúng ta rằng nong ná cuộc này cho sớm thành.

Trước khi hội mở cứ ban hội mới thì ông Nguyễn-chánh-Sát dâng dận xin cùng chư qui-quan đặng bỏ thăm cứ ngài, bởi ngài mất đa-đoan công việc, mãi hôm nam trực bắc, không có mặt ở Saigon thường mà lo lẩn với họ được. Vì bề dự vào hội nào thì phải lưu tâm mà lo cho thành tựu, chớ đã chen vào chịu lãnh một phần trách-nhiệm rồi mà không gần sức lo thì hay hơn đứng lãnh, mà ngài mất đặng lo nhiều việc, liệu sức không khả n; và lại ban hội mới đây mà lo không rồi thì chẳng khỏi tiếng đời dị nghị, vậy nên ngài xin từ.

M. N.V.C. — Ông Huyện-Cửa nói: nay ban hội Thủ-xưởng nhóm không đủ, thì trước khi việc sổ-sách về tiền bạc chưa giao cho hội mới được, mà lại còn một điều này: Nếu như ngày mới nhóm đủ hai bên tập cụ mà ban hội Thủ-xưởng còn chịu lãnh cuộc dựng hình ông tiền Hiền Pétrus Ký làm đến khi thành thì ban hội mới cũng phải nhường lại vậy.

M. N.T.U. — Ông Nguyễn-thành-Úc nói: Vốn ông Pétrus Trương-vinh-Ký là một đảng hiền cận thời của chúng ta đây, ngài đã có làm cho dân-tộc ta được thơm không phải học với ngài, song le cũng do nơi ngài mà ngày nay vẫn còn nhiều sách truyện chữ quốc-ngữ để lại. Bởi vậy nên trước đây mười mấy năm có nhiều ông công nhận ngài là bực Hậu-Hiền tại nước Việt-Nam, cùng nhau cố-dộng quyền tiền bá-tánh lục-châu đặng mở hội dựng hình của ngài hầu để làm kỷ-niệm về sau. Nhưng trải qua suốt 12 năm rồi chẳng rõ vì sao mà cuộc ấy không thấy thành-tựu, để cho lòng bá-tánh mỗi đợi; nay ông Huỳnh-quang-Vị là Hội-trưởng hội Thủ-xưởng than rằng: ngài đã già không đủ sức điều-dinh cuộc dựng hình này đến hoàn-toàn, ngài quyết giao cho ban hội mới là ban-hội sẽ lập nên kể đây, vậy trước khi cũ, xin chư qui ông rằng lựa n' ông người cư-trú tại Saigon và thật là bực nhiệt-thành hầu noi theo mà thi-thố đến ngày kết-quả, chớ nếu đã một lần không thành mà nay còn đề một lần hoai nữa, thì e cho nào lòng bá-tánh mà rồi làm mất cái gương trước như của nước Việt-nam ta.

M. L.Q.H. — Ông Đốc-phủ Lê-quang-Hiền tiếp rằng: Thế đặng gọi ngài là tổ của lớp sau đây, ngài để lại nhiều sách rất có ích cho đời, vậy thì chúng ta rằng nong ná cuộc này cho sớm thành.

Trước khi hội mở cứ ban hội mới thì ông Nguyễn-chánh-Sát dâng dận xin cùng chư qui-quan đặng bỏ thăm cứ ngài, bởi ngài mất đa-đoan công việc, mãi hôm nam trực bắc, không có mặt ở Saigon thường mà lo lẩn với họ được. Vì bề dự vào hội nào thì phải lưu tâm mà lo cho thành tựu, chớ đã chen vào chịu lãnh một phần trách-nhiệm rồi mà không gần sức lo thì hay hơn đứng lãnh, mà ngài mất đặng lo nhiều việc, liệu sức không khả n; và lại ban hội mới đây mà lo không rồi thì chẳng khỏi tiếng đời dị nghị, vậy nên ngài xin từ.

Ông Đốc-phủ Lê-quang-Liêm cũng từ rằng: Ngài vì ràng-buộc việc quan, nay đi tỉnh này mai đi tỉnh khác, nên đâu chừ qui-quan có cứ ngài thì ngài cũng chẳng giúp trí cho hội được lâu, ngài cũng biết rõ rằng: cuộc dựng hình này phải sớm tính cho nên, thế thì nếu ngài được cử au phải hết lòng lo lắng, mà bởi ngài còn mắc chường nơi quan-trưởng nên xin phụ lòng kẻ chăm nom ngài.

Ông Nguyễn-kim-Đình cũng từ luôn không chịu dự hội mới.

Dứt lời chừ qui-quan có ép ba ông trên đây, vì ba ông là người có tên tuổi mà cứ đi từ không chừng gánh đặng công-ìc. Ba ông đồng đáp: Việc công-ìc phải lo ngắt, e không được tho-thời vì phận sự; nhưng ông Sát và Đình xin hiến 2 tờ báo cho hội, nghĩa là 2 ông quyết cố-dộng giùm nếu như hội cần dùng đến; ông Đốc-phủ-Bây cũng nhận rằng tuy ngài không dự vào hội, song nếu có đến chi cậy ngài thì dẫu xa xuôi ngài cũng để ý lo lắng cùng hội. — Ông Huyện-Cửa thấy vậy cũng xin từ luôn.

BỎ THĂM CỬ BAN HỘI TẠM.
Seoan thăm thì mười một ông được cử mà trong số 11 ông lại có ba ông xin từ hồi này. Nên hội đình cứ lại, đoạn này ai muốn cứ ai thì dơ tay lên.
Ông Lê-quang-Hiền Chánh-hội-trưởng
Ông Nguyễn-văn-Cửa Phó Hội-trưởng.
Ông Lê-hoàng-Mưu Chánh Từ-hàng.

M. L.Q.H. — Ông Đốc-phủ Lê-quang-Hiền tiếp rằng: Thế đặng gọi ngài là tổ của lớp sau đây, ngài để lại nhiều sách rất có ích cho đời, vậy thì chúng ta rằng nong ná cuộc này cho sớm thành.

Trước khi hội mở cứ ban hội mới thì ông Nguyễn-chánh-Sát dâng dận xin cùng chư qui-quan đặng bỏ thăm cứ ngài, bởi ngài mất đa-đoan công việc, mãi hôm nam trực bắc, không có mặt ở Saigon thường mà lo lẩn với họ được. Vì bề dự vào hội nào thì phải lưu tâm mà lo cho thành tựu, chớ đã chen vào chịu lãnh một phần trách-nhiệm rồi mà không gần sức lo thì hay hơn đứng lãnh, mà ngài mất đặng lo nhiều việc, liệu sức không khả n; và lại ban hội mới đây mà lo không rồi thì chẳng khỏi tiếng đời dị nghị, vậy nên ngài xin từ.

M. N.V.C. — Ông Huyện-Cửa nói: nay ban hội Thủ-xưởng nhóm không đủ, thì trước khi việc sổ-sách về tiền bạc chưa giao cho hội mới được, mà lại còn một điều này: Nếu như ngày mới nhóm đủ hai bên tập cụ mà ban hội Thủ-xưởng còn chịu lãnh cuộc dựng hình ông tiền Hiền Pétrus Ký làm đến khi thành thì ban hội mới cũng phải nhường lại vậy.

M. N.T.U. — Ông Nguyễn-thành-Úc nói: Vốn ông Pétrus Trương-vinh-Ký là một đảng hiền cận thời của chúng ta đây, ngài đã có làm cho dân-tộc ta được thơm không phải học với ngài, song le cũng do nơi ngài mà ngày nay vẫn còn nhiều sách truyện chữ quốc-ngữ để lại. Bởi vậy nên trước đây mười mấy năm có nhiều ông công nhận ngài là bực Hậu-Hiền tại nước Việt-Nam, cùng nhau cố-dộng quyền tiền bá-tánh lục-châu đặng mở hội dựng hình của ngài hầu để làm kỷ-niệm về sau. Nhưng trải qua suốt 12 năm rồi chẳng rõ vì sao mà cuộc ấy không thấy thành-tựu, để cho lòng bá-tánh mỗi đợi; nay ông Huỳnh-quang-Vị là Hội-trưởng hội Thủ-xưởng than rằng: ngài đã già không đủ sức điều-dinh cuộc dựng hình này đến hoàn-toàn, ngài quyết giao cho ban hội mới là ban-hội sẽ lập nên kể đây, vậy trước khi cũ, xin chư qui ông rằng lựa n' ông người cư-trú tại Saigon và thật là bực nhiệt-thành hầu noi theo mà thi-thố đến ngày kết-quả, chớ nếu đã một lần không thành mà nay còn đề một lần hoai nữa, thì e cho nào lòng bá-tánh mà rồi làm mất cái gương trước như của nước Việt-nam ta.

M. L.Q.H. — Ông Đốc-phủ Lê-quang-Hiền tiếp rằng: Thế đặng gọi ngài là tổ của lớp sau đây, ngài để lại nhiều sách rất có ích cho đời, vậy thì chúng ta rằng nong ná cuộc này cho sớm thành.

Trước khi hội mở cứ ban hội mới thì ông Nguyễn-chánh-Sát dâng dận xin cùng chư qui-quan đặng bỏ thăm cứ ngài, bởi ngài mất đa-đoan công việc, mãi hôm nam trực bắc, không có mặt ở Saigon thường mà lo lẩn với họ được. Vì bề dự vào hội nào thì phải lưu tâm mà lo cho thành tựu, chớ đã chen vào chịu lãnh một phần trách-nhiệm rồi mà không gần sức lo thì hay hơn đứng lãnh, mà ngài mất đặng lo nhiều việc, liệu sức không khả n; và lại ban hội mới đây mà lo không rồi thì chẳng khỏi tiếng đời dị nghị, vậy nên ngài xin từ.

Ông Đốc-phủ Lê-quang-Liêm cũng từ rằng: Ngài vì ràng-buộc việc quan, nay đi tỉnh này mai đi tỉnh khác, nên đâu chừ qui-quan có cứ ngài thì ngài cũng chẳng giúp trí cho hội được lâu, ngài cũng biết rõ rằng: cuộc dựng hình này phải sớm tính cho nên, thế thì nếu ngài được cử au phải hết lòng lo lắng, mà bởi ngài còn mắc chường nơi quan-trưởng nên xin phụ lòng kẻ chăm nom ngài.

Ông Nguyễn-kim-Đình cũng từ luôn không chịu dự hội mới.

Dứt lời chừ qui-quan có ép ba ông trên đây, vì ba ông là người có tên tuổi mà cứ đi từ không chừng gánh đặng công-ìc. Ba ông đồng đáp: Việc công-ìc phải lo ngắt, e không được tho-thời vì phận sự; nhưng ông Sát và Đình xin hiến 2 tờ báo cho hội, nghĩa là 2 ông quyết cố-dộng giùm nếu như hội cần dùng đến; ông Đốc-phủ-Bây cũng nhận rằng tuy ngài không dự vào hội, song nếu có đến chi cậy ngài thì dẫu xa xuôi ngài cũng để ý lo lắng cùng hội. — Ông Huyện-Cửa thấy vậy cũng xin từ luôn.

BỎ THĂM CỬ BAN HỘI TẠM.
Seoan thăm thì mười một ông được cử mà trong số 11 ông lại có ba ông xin từ hồi này. Nên hội đình cứ lại, đoạn này ai muốn cứ ai thì dơ tay lên.
Ông Lê-quang-Hiền Chánh-hội-trưởng
Ông Nguyễn-văn-Cửa Phó Hội-trưởng.
Ông Lê-hoàng-Mưu Chánh Từ-hàng.

Ông Hồ-văn-Lang Phó Từ-hàng.
Ông Lê-thành-Trường Thủ-bổ.
Ông Nguyễn-thê-Ngọc Hội-viên.
Ông Võ-văn-Nai — id —
Nhưng ông Nguyễn-thê-Ngọc cũng từ quyết không chịu lãnh trách-nhiệm ấy, nên ban hội phải cử M. Trần-văn-Cbim.
Cứ xong rồi ông Huỳnh-quang-Vị hứa rằng: sẽ ngày mới đủ hai bên đặng giao sổ sách và làm tờ kiết-chứng.

Ông Tri-phủ Lê-bá-Trang đến sau nên hỏi rằng: Hội này đây nổi tay hội trước mà thi-thố này là có ý kích-bát? Nhưng từ mấy tháng nay ngài thấy Thời-Báo kích-bát rất kịch-liệt, vậy nên ngài tỏ rằng: Chẳng ai được hỏi hội, chỉ có Chánh-Phủ đủ quyền thôi. (Quan-phủ Trang là Hội-viên hội cũ khi cũ ban hội mới rồi ngài mới đến.) Ông H. v. Lang đáp rằng: nội đây đều là chừ ông có quyền tiến nên lấy theo lẽ phải thì người có dự vào cuộc dựng hình được hỏi, còn tờ báo nhá đó là vì công-ìc.

Ông Nhi nói: chẳng phải kích-bát chỉ cả, chỉ lập ra đặng nổi chỉ hội trước lo thành cuộc vậy thôi, bởi hội trước có nhiều ông rang buộc việc nhà và việc quan, nên chưa sớm tính được.

Rốt rồi hội đợi hai đảng tân cựu chung lại sẽ thi hành.
Bãi hội hồi lúc 10 giờ rưỡi.
Hoành-Thu

Bổn-quản lấy làm hân-hạnh mà được chép chút ý-kiến của mỗi ông, tuy là lời lẽ khác nhau, song chung nghĩ thì đều có gần lo cho được cuộc dựng hình ông Pétrus-Ký mau thành-tựu. Bổn-quản cũng sẵn lòng vâng theo ý muốn của hội, nếu có điều chi cần đến.

N. C. M. Đ.
RUYO BƠ
ROYAL MELCHIOR
Nhân vàng } Thợ mồi } Nhân trắng
Nhân xanh } thợ Langa } Nhân đen
THOMASOT Huynh-đệ số 68 đường
Pellerin Saigon.

Hỉ tếu

Bồn-báo mới tiếp được ba tin lành-rạng... 1- Mme Nguyễn-hữu-Thường, Thợ-ký tại Châu-độc, mới hạ sanh được một gái tốt tươi, thủ danh là Nguyễn-thị-Lang, mẹ con đều an hảo.

2- Mme Nguyễn-văn-Phụng, Thợ-ký tại Camau, mới sanh được một gái, đặt tên là Nguyễn-kim-Xuyến, mẹ con cũng mạnh giỏi như thường.

3- Mme Cao-hải-Đề giáo-tập tại Phú-sơn, cũng mới sanh một gái, đặt tên là Cao-thị-Vị, mẫu tử đều trót được bình an.

Bồn-báo chúc cho ba trẻ ấy lớn khôn được vẹn bề công dụng ngôn hạnh mà làm cho rạng vẻ danh giá nhà Nam.

N. C.

NOTE. — Riêng tỉnh cậu cháu M. Nguyễn-Hoành-Thu cũng chúc cho trẻ của M. Nguyễn-văn-Phụng an chơi.

Hãng tàu Nam-Vang đòi giờ tàu chạy

Quan chủ hãng tàu đó Nam-vang và lục-tỉnh kính rao cho lục-châu hành-khách hay rằng: nhưn vì hãng xe lửa Saigon-Mytho đã rút giờ chạy lại, nghĩa là ở Saigon chuyển nhất chạy đi Mytho buổi sớm mai là 6 giờ rưỡi mà nay sửa lại là 6 giờ đúng, tới Mytho là 7 giờ 43 phút, chứ không phải 8 giờ rưỡi như trước.

Vì vậy cho nên kể từ ngày 1er Octobre 1920 này, các tàu của hãng đậu tại Mytho cũng rút giờ lại, nghĩa là về chuyên xe lửa nhất ở Saigon xuống tới Mytho rồi thì tàu chạy liền lối 7 giờ 50 hoặc 8 giờ.

Mới ai Nam-kỳ một hứ rượu Vielle Eau de Vie làm ra tại Đai-Pháp hiệu là "BACCHUS".

Không có thứ rượu nào bì kịp. Một mình hãng Denis Frères có trữ mà thôi.

Bông-Pháp thời sự

Table with 2 columns: Day/Date and Quantity. Includes entries for GIÁ BẠC and GIÁ LƯA.

Table with 2 columns: Day/Date and Price. Includes entries for GIÁ BẠC and GIÁ LƯA.

Hình cảnh Đê-thiên, Đê-thích

Bên Âu-Mỹ nghe đều biết Đê-thiên Đê-thích là cảnh khéo trong thế-gian. Có nhiều người bốn-quốc đến xem rồi tưởng là tiên phật làm ra, coi rồi về thuật lại không hết sự khéo léo (cũng chẳng ai tin) có kẻ bày sự di đoán thêm bớt quá lẽ.

Tôi thấy có cartes postales bán nhỏ nhỏ coi, nên tôi có đến chụp hình ra lớn coi cho phân biệt N. 1 thành ngoại N. 2 cấp nhất N. 3 cất ba chốt hết N. 4 con gái ruissi múa tại Đê-thích N. 5 đến Đê-thiên N. 6, 1 dãy phật lang-can bên đàng, mỗi cách đều chụp 2 thứ, thứ 18x24 bán 1\$50 mỗi tấm thứ 13x18 bán 1\$10 mỗi tấm người mua khỏi tốn tiền gửi.

Vậy chừ tôn có đến viêng rồi nên mua để làm đầu tích treo chơi coi ngộ hơn sơn-thủy, còn người chưa đi nên mua để mà xem, kéo tai nghe không bằng mắt thấy, như vị nào muốn mua bao nhiêu coi giá tiền nói trên, mua mandat gửi cho M. Đoàn-văn-Anh Photographe à Caolanh thì có hình gửi đến liền, chẳng sai. Nay-kính.

Lời rao đấu giá

PROVINCE DE MYTHO AVIS D'ADJUDICATION Aux enchères publiques

Lieu, date et heure de l'adjudication. Inspection de Mytho, les 29 et 30 Novembre 1920, à 9 heures du matin.

Objet: Aftermage des marchés et bacs de la province de Mytho pour une période de trois années du 1er Janvier 1921 au 31 Décembre 1923 inclus.

Bureaux ou les cahiers des charges peuvent être consultés: Inspection de Mytho et 1er Bureau, 3ème section du Secrétariat du Gouvernement à Saigon.

AVIS D'ADJUDICATION.

Lieu, date et heure de l'adjudication. Travaux Publics à Saigon, le neuf Décembre 1920 à dix heures.

Objet. — Travaux de terrassement pour la construction de La Route Locale N° 13 de Soairiang à T. ulane entre les kilomètres 9.817 et 10.675 — Section Chon-thanh Nhabich.

Cube approximatif. 3.500m3 Cautionnement provisoire. 110\$ Cautionnement définitif. 2.200fr Le dossier d'adjudication peut être consulté au bureau de l'Arrondissement de l'Est.

Lời rao

Cho thân-bằng, qui-hữu, nhất là mấy ông chủ nhà buôn, nhà hàng, nhà ngủ và xe máy-dầu trong lục châu đang rồ: Tự hậu như có tên Nguyễn-văn-Điền cư Bảy-Bé, cao, ốm, mặt-xuông và nước d. sạm; tháng này đã ra trường Canh-nông rồi; lại lúc này nó x. ông tại Saigon thường lắm; nếu nó có đến nó mua chiếu vật chi, xin dọn ăn, mượn phòng ngủ hay là mượn xe, thì xin chừ ông buộc nó phải trả tiền trước và xin chừ ông cũng đừng cho nó mượn tiền bạc hoặc ít, hoặc nhiều chi hết. — Nếu chừ ông cho nó mượn tiền bạc, bán chiếu hay là cho nó thiếu chiếu thì xin đòi nó, chớ tôi không biết tới việc đó.

Xin chừ ông nhậm lời. Ninh-thanh, le 10 Octobre 1920, NGUYỄN-VĂN-TRÍ, cần bạch.

Nay mới rõ những tiếng thiên-hạ đón là lời đồn huyền

Có khi chừ-tôn vẫn còn nhớ những tiếng thiên-hạ đón rằng bà Thừa-biên-Cán đã giết đày-tử, tên là Lê-văn-Tàng rồi lại chôn dưới gốc cây dừa cách ít tuần nay đó lắm chớ! Làm báo hại cho bà-tánh chen lẫn dành xé nhau tới coi mà phải bị roi bị vọt, bị nặng bị nói, khắp cả châu-thành Saigon náo động đã trót mấy ngày.

Té ra hôm chừa-nhứt này nhằm ngày 7 Novembre, tàu ở Nam-vang về có hai tên lính đầu chớp tên Lê-văn-Tàng đem về Saigon mà nạp cho Tòa phát-lạt. (Nguyễn Văn-Tôn, người ở Takeo, nhưn thầy sự bất bình, nên bôn-thân nom theo nó mà nắm chóp).

Trong ấy cũng có kẻ bất-lương, vì thù vợ oán cha, nước là khuấy nên hó mà làm cho người hiền-lương phải mang tiếng sát non trong một lúc.

Chưa biết rồi đây Tòa sẽ sửa phạt những người chủ-sự vụ này cách nào cho đáng tội ???

Nghe lại lúc nọ mà hóa tức cười, chuyện khi không mà họ dám làm cho đất bằng nổi sóng, đã vậy mà tiền-bạc lại đồn rằng Mme Cần chặc đầu tên Tàng rồi đầu biệt thầy hái, rồi tên Tàng về kêu cha mẹ nó đầu đơn cáo tại quan Tòa mới ra mới.

Ngày nay quan Tòa Nam-vang đã giải tên Tàng về tại Saigon rồi, nó còn sống nhàn; vậy mới rõ việc ngay gian. Từ đây ai này mới biết những tiếng Thiên-hạ đồn là lời đồn quấy.

T. K. N.

Bán tiệc mua cho vui thì phải có rượu bọt hiệu Tisane Marquis de Bergay demi sec.

Có một mình hãng Denis Frères có trữ mà thôi.

Một cảnh Khách-lầu MỚI LẬP

HÔTEL DE PHƯỚC-LỢI 102 rue Pellerin 102 Saigon

Ngan của sở Trương-Tiến

Phong cảnh Saigon là một cõi rất phong ba đô-hội, cho nên hệ càng thăng cấp bao nhiêu thì cuộc quyền-lợi của thiên-hạ đương buổi cạnh tranh này, tụ-tập lại càng đông lắm lắm. Nào là nhà trệt phở lâu dây ngan dây dọc chạp-chông lợp trước lớp sau, đầu đầu cũng chặt-hết khít vo, xem ra như một cảnh vô-vô xây ð nhạ; thì đương vệ-sanh của con người giữ sao cho khỏi cơn uất-khi nực nóng.

Bởi có nên chừ qui-khách phú ông ở Lục-châu, có việc chi đến Saigon mà tạm trú một ít ngày; thì đầu cho các nơi KHÁCH-SANG nào có ki-êo sửa sang thanh-lịch cho mây. tương cũng chán. sao cho đủ vui lòng khoái-huội đặng!

Nay tôi cũng là khách viên-phương đến Saigon chừ chửi lợi-quyên mây mây. Nhưn tôi chiếm đặng một dãy phố rất hẹp, vì phía trước sao đâu đặng thông đường thanh khí, lại phân biệt với lân-gia. Vậy nên tôi mới thiết lập ra một cảnh KHÁCH-LẦU, quyết để công hiến cho chừ tôn hàn-hạ. Nhưng trong chôn KHÁCH-LẦU của tôi đây, nếu tôi có ý muốn cho vừa lòng qui-khách, thì sự sắp-đặt nghi-tiệc chi ngoại, tương chẳng cần chi phải khoe-khưan cho lắm, thì chừ tôn cũng dư biết cho. Song tôi chỉ qui hồ được có một đầu là: trước sau trồng-trái, địa-cước phong quang, thoãn khi buổi sớm buổi chiều ngồi chơi dựa trước lang-cang, trông ngan qua phía địa-cảnh sở Trương-Tiến (Travaux Publics) thì thấy kia là một vườn thảo-mộc xanh-rì, lầu cao đẹp đẽ, đường như có chiếu tiêu-khiên hân-hoang. Rất yếm mát thay ngọn gió bóng cây lóng, xem như có vẻ tiêu-sầu khiến hứng; dễ khiến cho chí tang-bồng, càng rộng mở qn phương. Ấy đó mới thật là một nơi

đôi cảnh sanh thanh quăng khai lợi-lộ. là một nơi thắng-cảnh riêng của chừ qui khách tha phương du-lịch vậy.

Đến ngày 19 Novembre này nhơn ngày 10 Aanan, chính là bữa khai trương qui-vị ở Saigon và Chợ-lớn, cũng khắp hết Lục-châu, xin tương tình đôi gót ngọc đá viêng thứ một phen, thì ắt sẽ đặng thỏa lòng đẹp mặt mà chớ.

Nay kính cáo

Chữ non

Goong, HUYNH-DINH-HO

Lời ngỏ cùng

Các ông xem báo

Chừ ông muốn về hình cho thiệt ki-êo, thiệt giống, xin đem hình đến môn tiệm họa-cl on-dung của M. Nguyễn-đức-Nhuận; thì ắt sẽ đặng vui lòng đẹp mặt. Tiệm này có nhiều nhà sang trọng ngợi khen. Hình vẽ để trăm năm không phai.

Thợ vẽ tiệm này đã có bằng cấp tốt nghiệp về nghệ về và 3 cái bằng cấp của hội đầu xảo Đổng-Pháp bao khen. Qui-vị muốn biết rõ, xin viết thư hỏi, tiệm này sẽ gởi cho một tờ cáo bạch có cất nghĩa rõ cả về và để trước tất giá cả phân minh. Gởi thơ, hình, hoặc mandat xin để bao thơ như vậy.

M. NGUYỄN-ĐỨC-NHUẬN

N° 28 Boulevard Paul Bert.

SAIGON

(Đường Paul Bert là đường xe lửa nhỏ Bakao đi Tân-thịnh).

Hãy uống rượu Amer Honoré là một thứ rượu tiêu hóa độ nhất.

Có một mình hãng Denis Frères có trữ mà thôi.

Một sự rất hữu-ích

Thời buổi này An-nam ta đã rõ biết rằng chữ Lang-sa là một môi tân-học rất cần-bệ cho sự tân-hóa của dân-tộc ta, nên ai cũng ái-mộ lo tìm-kiếm mà học cho mau thông. Bởi vậy như báo L'Echo Annamite, là tờ báo của đồng-bang ta làm, về chữ Lang-sa, mới mở một mục dạy tiếng Lang-sa, dịch từ chữ, rồi dịch lại xuôi theo tiếng An-nam, sau lại giải nghĩa cách hành-văn rất kỹ-lưỡng. Học-trò học-học hay là người học chưa được thông, muốn thừa nhận học thêm một mình, không một trí mà lại mau biết, nên mua tờ báo ấy mà xem thì rất hữu-ích. Báo này mỗi tuần xuất bản ba kỳ. Giá mua một năm là 15 \$ 00; sáu tháng 8 \$ 00; ba tháng 4 \$ 00. Còn người làm-việc hay là học-trò thì tính rẻ hơn, là một năm 12 \$ 00 mà thôi, lại muốn trả lần mỗi tháng 1 \$ 00 cũng được.

Báo-quán L'Echo Annamite ở tại Saigon, Rue Pellerin, No 36.

Thợ vẽ hình rất khéo

Tại quán Nồng-Cổ Min-Dam hiện nay có một người thợ vẽ rất khéo; hoặc vẽ nước thuốc dầu (peinture à l'huile) hoặc vẽ bằng viết chì, hoặc vẽ bằng mực Tàu tùy ý chữ muốn. Muốn vẽ trọn hình hay là vẽ nửa thân cũng được. Vẽ không giồng không dám ăn tiền.

Lục-châu đồng-bào chư quân-tử ai muốn vẽ cách nào, thì xin gửi thơ và hình tới mà định giá trước. Nếu chư-tôn muốn vẽ thứ một lần thì ít chư-tôn sẽ được vui lòng toại chí.

Như chư-tôn có lòng hạ cò thì xin cứ gửi thơ ngay cho Báo-quán Nồng-Cổ Min-Dam mà thưa ngệ.

GIÁ TIỀN

Mượn vẽ	Thuộc tác	Viết chì	Mực Tàu	Dầu da người
Vẽ nửa thân...	0,m50 x 0,m61	15 \$ 00	20 \$ 00	35 \$ 00
	0,m54 x 0,m73	25 \$ 00	30 \$ 00	40 \$ 00
Vẽ trọn hình...	0,m65 x 0,m94	30 00	35 00	50 00
	0,m80 x 1,m30	35 00	50 00	80 00
	1,m30 x 1,m63	50 00	70 00	100 00

Như hình đấng muốn vẽ ra ngời, hoặc hình ngôi muốn vẽ ra đứng cũng được hết, thật là thợ khéo vô song.

偵探小説

Trình-thám tiểu thuyết

THẰNG ẮN TRỘM MẶC ÁO ĐEN

(Tiếp theo)

Dịch-giã: Nguyễn-chánh Sắt.

Tự Bá-Nghiêm

Qua thuyệt đêm ấy, vừa lúc một gờ khuya, Hắc-y-đạo cũng lòn vào nhà biện-sự của Bửu-Liêng, mở đến chỗ để tủ sắt, cạy cái tủ cạy bục ở phía ngoài, rồi mở lẩn tới cửa tủ sắt đóng lập thể mà cạy cửa. Phần thì tối đen, lờ mờ mở dụng nhằm giầy đèn, thỉnh lnh trong tay cái hình đồng đèn đèn bực lên sáng lóa, Hắc-y-đạo oản kính, nôi giận cảm gan, liền xô cái hình đồng ngả ngửa, rúng động cả nhà, cái bóng đèn trong tay hình đồng bẻ nát, đèn tắt tối thui.

Lúc ấy, Bửu-Liêng và Hấp-Lý nghe đng, liền dắc nhau chạy tới, nhận máy đèn cháy lên, Hắc-y-đạo đã thoát chạy bao giờ đâu mất.

Trong giây phút, bọn Hải-lợi-Tư ba người kẻ trước người sau cũng lục thực chạy tới, nhưng mà coi bộ Y-tái-Nhĩ quán áo lôi thôi, mặt mày giởn-giác. Bửu-Liêng bèn thò tay vào cái đầu cộp lầy cái máy thâu hình ra cười và nói với Hấp-Lý rằng: «Thiệt cái kẻ cù thầy Cát hay quá, Thằng trộm tuy đã chạy khỏi, song cái hình dạng nó đã mất ở trong cái máy này rồi.» Bọn Y-tái-Nhĩ nghe nói sững sờ, song Y-tái-Nhĩ cũng gần gương vui cười mà hỏi Bửu-Liêng rằng: «Không biết cái hình thù của thằng trộm ấy thế nào, chú cũng gặp muốn coi cho biết, vậy thì cháu hãy đưa tâm kiến ấy cho chú xem về rửa và in ra cho thiên-hạ coi, vì nghề chụp hình chú cũng thạo lắm.» Bửu-Liêng nói: «Cách rửa và in cháu đây cũng thạo vậy; thôi, để cháu làm, chờ cháu ci ảng dấm mượn chú đâu.» Hấp-Lý nói: «Nếu có làm được thì tốt lắm, thôi, có cứ đóng cửa, rửa cho kỹ lưỡng để tôi ở ngoài mà phòng thú cho cô.» Bửu-Liêng gật đầu d m kiến cất vào trong tủ. Bọn Y-tái-Nhĩ mặt mày buồn xo, dắc nhau về mặt.

Rồi đó Hấp-Lý bèn khiến hai tên lính canh-sát phân ra 2 phía một người thì giữ cửa trước một người thì giữ cửa sau; bắt luật là ai, chẳng cho ra vào chi hết. Còn Bửu-Liêng thì đánh giầy thép nói cho Cát-lôi-Huân hay rằng: «Đã thâu được tinh của đũa trộm ấy rồi, xin thầy hãy qua cho mau. Cát-lôi-Huân đáp rằng: «Tôi nghe rong máy nói có tiếng lạ lù e có kẻ lén nghe mà lậu việc, xin có chờ nói nữa, tôi sẽ đến tức thì.» Bửu-Liêng liền để máy nói xuống, đắc Hấp-Lý đi ra đây nhà phía sau, có một căn phòng tối (Chambre noire) là chỗ để rửa hình; đặng dò Hấp-Lý ở ngoài mà coi chừng rồi xách một cái đèn đỏ đi vào phòng ấy khóa cửa lại, rót nước thuốc vào bồn mà rửa tấm kiến hình.

Đấy nhắc lại Hắc-y-đạo, khi xô ngã hình đồng rồi chung vào địa-đạo chạy tuốc ra cửa sau, leo lên cột giầy thép, (Cột giầy thép này là mỗi giầy-thép-nói trong nhà Bửu-Liêng chạy thông với các chỗ,) rồi thò tay vào túi lấy máy-nói ra, gắn vào mỗi giầy-thép-nói ấy, đặng lén nghe trong nhà Bửu-Liêng động tịnh thế nào; chẳng dè bị Cát-lôi-Huân liệu trước, chẳng

Mỹ-kỹ

TRUONG-NGOC GIU propriétaire

Tiệm họa chơn dung và khắc con dấu ở đường Turc, số 16, ngang nhà hàng Mottet - SAIGON

Kính cáo cùng chư Quý-khách đợ bay, tiệm tôi có khắc con dấu bằng đồng, bằng mũ thung, bằng cây - có chạm bằng đồng, và chạm nhả hiện - có làm mộ bia, chạm bằng đá cẩm thạch, có thợ họa chơn dung, nhảm bình người mà vẽ: vẽ bằng dầu sơn vẽ bô vẽ nước thuốc màu, hay là bằng mực tàu, hoặc bằng viết chì than - họa biền, liền, tranh sơn thủy - theo rap hát - khắc bình chơn dung và bằng đồng, bằng đá cẩm thạch để theo mộ bia tranh năm cũng chẳng phai - có thợ chạm các thứ cây danh mộc.

Như Quý-khách nào muốn hỏi giá tiền về môn chi xin gửi thơ cho tôi, tôi sẽ trả cáo-bạch (catalogue).

TRUONG-NGOC GIU, CÁN KHÍ.

Tiệm may và đóng giầy

17, 19, Rue Amiral Courbet, Saigon

Xin đồng-bang cùng chư Quý-khách giúp tôi làm cho nên việc, rất dợi qu.

Gó gởi Contr-Rem-boursement.

TẠI ĐÂY

Tôi có bán ruyơ lể có trữ bán đủ thứ y đượ Langsa.

Hà-cảnh-Lạc

dit Bày-Khoe

BIJOUTERIE - SOIERIE - MERCIERIE

23, Rue Schroeder - Saigon

Adresse téléphonique: 295

Tiệm bán đồ nữ-trang đã kiểu thật tốt và khéo Có bán đủ các thứ bà g tta, hàng Nhứt-bổn, hàng hắc và hàng An-nam

Chư qui khách mua đồ nữ-trang tại tiệm tôi thì khỏi sợ lấm vì đồ của tôi làm rất kỹ lưỡng.

Muôn cho khỏi sự hậu hoạn, chư qui vi khi mua đồ rồi bấy thứ vàng lể má coi cho vừa ý và cần lại cho chắc chắn (tại tiệm có đá thứ vàng, acide azotique, á cân tây, và cân An-nam) Cũng phá lể cho có bằng cứ đặng khỏi sự cãi lể sau.

Chủ-nhơn: Hà-Cảnh-Lạc dit Bày-Khoe CÁN KHÍ.

cho Bửu-Liêng nói chi, nên bợn ta không nghe không hiểu chi được hết. Liên tuốc xuống chung vào địa-đạo chạy trở lại chỗ cũ, kẻ tai vào vách lén nghe, biết Bửu-Liêng sẽ ra phía sau chỗ có phòng tối mà cửa bình, bèn núp ở lối đó, chờ cho Bửu-Liêng mở cửa đi rồi, lòn theo rình ở phía sau, gặp được một khúc cây sắt nặng hơn 50 kí-lô, bèn lượn lên cầm tay, đi lẩn tới, thấy Hấp-Lý chấp tay sau lưng, miệng hút xi-ga, đi tới đi lui nơi trước cửa phòng tối ấy. Hắc-y-đạo bèn lòn theo sau lưng, nhằm ngay đầu đánh xuống một cây sắt rất mạnh. Hấp-Lý o-hờ, bị Hắc-y-đạo đánh một roi sắt, bẻ sọ vảo óc ra chết liền tại đó.

Hắc-y-đạo thấy Hấp-Lý chết rồi liền nhẩy lại xô cửa phòng tối mà vô; chẳng dè cửa khóa chắc lắm xô không được, bợn ta nổi giận, bèn lấy cây sắt phá cửa mà vào.

Bửu-Liêng đang ở trong phòng, nghe phía ngoài có người phá cửa thì biết chắc là Hắc-y-đạo, trong lòng thất kinh, muốn kiếm chỗ thoát chạy mà từ phía chnh hùng không đường nào chạy được;

còn đang bối rối mà Hắc-y-đạo đập cửa đã gần bở rồi.

Tác lớp thứ năm, đặng rập máy vào hát nôi qua lớp thứ sáu.

LỚP THỨ SÁU

Máy chớp lên, thấy phía ngoài Hắc-y-đạo còn đang đập cửa, còn phía trong Bửu-Liêng thì đang linh quỳnh kiếm chước mà chữa mình, chợt thấy trên bàn có một cái ve đựng nước thuốc rất lớn, liền với lấy ve nước thuốc ấy cầm sáng trong tay, đứng nép dựa phía sau bệ ông khóa, tòng cửa nhẩy vào, tay cầm cây sắt quyet kiem Bửu-Liêng mà đanh. Chàng dè Bửu-Liêng hờm sảng, chờ bợn ta xô cửa được vô, xuất kỹ đat ý ở phía sau lưng nhẩy tới đợ ve thuốc len nhằm ngay đầu Hắc-y-đạo đánh xuống một coi rất mau, ve tuốc bẻ nát ra từ miệng. (Thiệt là nữ anh-hùng, rất có đờm lượ; chứ phải đơn-bà con-gai nước ta thì chỉ với có một nghề là làng là thượng-kể.) Hắc-y-đạo thỉnh linh bị đánh rất đau, vùng la lên một tiếng, rồi dạy lại muốn tiem người đánh mình quyết xé

thấy mà ăn gan cho được mới nghe. Chàng dè cái kiến bao con mắt cũng bị đánh bẻ, nước thuốc văng vào hai con mắt không thầy chi được hết; Bửu-Liêng thừa dịp ấy thoát ra, chạy tuốc vào nhà khách phía Tây đứng nép vào trong góc mà tròn, kéo mí mang che khuất chàng ai thấy được. Hắc-y-đạo và đội con mắt và rước theo, bộ tướng và hàm bầm rất nên dữ tợn. Bửu-Liêng xem thầy hình trạng dữ dằn, trong lòng phát sợ, liền kéo mí mang, có ý muốn che cno kính, chẳng dè bị Hắc-y-đạo ngó thấy, liêng nhẩy tới kéo mí mang ra voi bắt Bửu-Liêng. Bửu-Liêng thất kinh, song cũng rắng sức chống cự, danh nhau một hồi, Bửu-Liêng đuối sức, cự không lại bị Hắc-y-đạo bắc được, dờ lên quán ra cửa song cách xa hơn 5 thước. Bửu-Liêng đau quá giầy không nôi. Hắc-y-đạo nhẩy theo bop hợng Bửu-Liêng. Bửu-Liêng vùng vẫy không nôi, bị bop nghệt hợng gần muốn bực hơi. Lúc đang nguy cấp, kẻ lấy cứu-tình vừa chạy tới.

(Sau sẽ tiếp theo)

CH. JOBIT & Co

COGNAC

FRANCE
MAISON
Fondée 1833

Thức rượu này uống vào không gác cổ, mà bổ sức và mùi thơm tho, thật là thượng hạng hơn các thức rượu COGNAC khác, cả hoàng cầu CÈU biết danh, có thứ 18 NĂM (18 YEARS OLD) và thứ 35 NĂM (35 YEARSOLD).

Đám tiệc nào nếu có thức rượu này thì lấy làm vui lắm.

Mày tiệm rượu Lục-Tĩnh-Saigon Cholon đều có bán lẻ.

Nội Đông-pháp bán sỉ có ột mình hàng.

A. — Anh uống rượu gì đó coi bộ ngon lắm vậy anh?
B. — Tôi ưa uống có một thứ rượu Cognac cũ hiệu Ch. Jobit & Co mà thôi.
A. — Sao anh không chịu uống thứ hiệu khác?
B. — Vì thứ khác không biết có được cũ tới 18 năm đến 35 năm đựng mà bổ sức hơn thứ Ch. Jobit & Co này chăng?
Còn anh hết thuốc điều gì đó coi bộ ngon và thơm lắm vậy anh?
A. — Tôi ưa hút thuốc điều này hiệu « THE DREAMER » Cigarettes mà thôi vì mùi nó rất thơm mà lại khỏi lo sanh bệnh.
B. — Mà ở đâu trữ vậy?
A. — Tại hãng Lim Hong Beng & Co đường D'ormay nhà số 47 cho tới 53 chớ ở đâu mậy.

RESTAURANT « MON PLAISIR »

167, Rue Paul-Blanchy — Tandinh-Saigon

J. B^{te} NGUYEN-VÀ-V-THAN, propriétaire

Ouverture le 15 Septembre 1920

Repas à la carte, Repas sur commande, Casse-croûte toute heure

Salons particuliers pour famille.

Salon spécial mis à titre gracieux pour Assemblées Amicales autorisées.

TIỆM MAY CUA Mme HUYNH-CÔNG-PHÚ

92 Quai Belgique (Cầu-ông-Lãnh) Saigon. — May quần áo Tây và Annam đủ kiểu May mau và chắc, đường kim mũi chỉ thiệt khéo — Có bán hàng Tàu nhuộm. Tại Gò-vấp và Cao-lãnh thật tốt giá rẻ. Nhưt là: Nhung Hàng, Ren, Lược, Lông và các thứ hàng-mớng, tiệm tôi may khéo hơn hết, kiểu rất huê-mỹ (mode très élégante).

Kính mời quý ông quý bà con rảnh quá bước lại tiệm tôi may thử một lần thì rõ.

Nay thỉnh.

LIM HONG BENG & Co

47 à 53, Rue d'Ormay, 47 à 53 SAIGON

HỘP NHÀ THƠ: No 60

ĐÁNH DẠY THỢ: Hongbeng-Saigon

N. B. — Nếu vị nào mua về bán lại hay là mua về uống thì hãy viết thư cho hàng này hay, thì hàng sang lòng gửi đến cho ở cửa chớ vị chẳng sai.

HỎI NGƯỜI ANNAM!

Hãy nỗ lực mà quảng khai nông, công, thương chừ nghiệp !!
Hãy lập hàng tàu để chở hàng-vật và đưa hành khách.

ĐỪNG THEO CHÌU LÒN KHÁCH KIEU-CU NỮA

Hãy đặt đóng tàu lớn, tàu nhỏ, tàu dặc ghe, và xà-lang.
Hãy lựa hàng nào chắc chắn mà hỏi thăm thì họ sẽ giúp sức đóng đủ thứ tàu chừ mà dùng.

Mau mau viết thư mà hỏi ông: CHARLES BARDON ở đường Paul Blanchy số 136 tại Saigon, là chủ hãng đóng tàu có danh tiếng Annam ai cũng biết và chuyên nghề đóng tàu đủ thứ để dùng trong xứ này. Hãng này đóng tàu để chở hàng-hóa và đưa bộ hành lớn nhỏ đủ kiểu, tàu chạy mau mà sở phí nhẹ.

Tàu đò Annam

Cửa M. Vô-thê-Báo dit Năm-Ngô, để đưa hành-khách

Đường đi từ TÂN-CHÂU và LONGXUYỀN

Có hai chiếc tàu « Báo-Long » và « Jamana », luân phiên nhau, mỗi ngày cứ 7 giờ sớm mai ở Tân-châu chạy đi Côn-các, Chợ-vàm, Bến-dinh, Phú-an, Chợ-mới, Chợ-thủ, Cù-la-ơ-gieng, Mỹ-luôn, Kinh-chà-và, Xà-mách và Long-xuyên. — Ở Longxuyên mỗi ngày buổi sớm mai 7 giờ chạy về Tân-châu cũng ghé theo mấy chỗ đã nói trên đây.

Đường từ RẠCH-GIÁ ĐI PHƯỚC-LONG

Chiếc tàu « Moména » ở Rạchgiá chạy đi Trà-niên, Cái-bán, Hộc-quã, Gò-quao, Kinh-xáng-cục, Chát-bãng, Cảnh-đến, Nghã-tư, kinh Xã-thoàn và Phước-long.

Ái muốn buôn

hàng Bắc

Đồng-bào trong lục châu ta, nếu ông nào muốn buôn hàng Bắc bắt đầu là thứ hàng nào, xin cứ viết thư ngay cho ông TRỊNH-XUÂN-NGHĨA, 13 RUE DU CHANVRE A HANOI. Tiệm này buôn bán đã lâu, cứ lấy sự tin cậy làm đầu.

Có trữ sẵn đủ các thứ hàng-hóa Bắc-kỳ như: Lương, Xuyên, Lành, Khăn-sếp, đồ cần, ghế Thonet các kiểu v. v.

Lại có tiệm nhánh ở Hongkong (Hương-Côn) để lo mua bán gi' m các thứ hàng-hóa. Nếu chừ qui-Kách ở trong lục châu muốn mua hàng-hóa chi ở Hương-Côn! hoặc có sang-vật gì mà muốn bán xuất bán cho các nước, thì xin cứ viết thư cho ông Trjnh-xuân-Nghĩa mà thương lượng.

Dinh-Châu

Tư-chức Công-ti Chợ-mới (Long-xuyên) (Tục gọi là hội Thủy Chương)

Có dệt đủ các thứ hàng ta rất khéo, bé khổ từ 7 tấc tới 7 tấc rưỡi tây; dệt rồng tơ Tân-châu, đã tốt lại chắc. Những hàng dệt kể ra sau này:

Hồ-la, Lục-soạn, lãnh tron v.v.... có dệt các thứ hàng tranh tơ chỉ vải đẹp để võ cùng, có dệt hàng gốc kêu là Tít-so để may đồ tây tốt lắm. Sau sẽ có dệt xuyên.

Hàng trắng ngau ngứa mỗi thước tây . 1\$30
Hàng đen ngau ngứa mỗi thước tây . 1 50
Hàng đen cũng tại lò của bọn công-ti nhuộm thiệt tốt hơn hồi.

Đồng bang chừ quân-lữ, nếu muốn mua về bán lại xin gửi thư cho:

M. Nguyễn-hữu-Chương, Directeur de la Société de Production de Soie à Chợ-mới (Long-xuyên).

Trại mộc, chạm và cạo, hiệu là:

« Michel NGUYỄN-HIỆP-HÒA »

Tại Lái-thiêu, đường ra Công-xi-heo (Abattoir)

Tại trại tôi có đóng sẵn các món là: Bàn ăn mặc đá dài, có cần diêm, hay là tron; Bàn ăn mặc đá tron, kê thành hay không; Bàn ăn mặc gỗ liễn, Bàn tròn 4 trụ 1 trụ, mặc đá hay là mặc cây liễn; Bàn lấu; Bàn khách (pour salon) Bàn rượu (Tables d'appétitif) có nhiều kiểu; Váng một, hai, ba, chơn tiện có diêm; Tủ thờ cạo hay là tron, có nhiều kiểu; Tủ áo; Tủ rượu (buffet desserte ou étagère) Tủ kiển để sách bibliothèque) Tủ kiển soi, 1 hay là 2 miếng; Giá nón, áo, dù (Porte parapui ou chapeau) Trụ để kiển (colonne) ghế ngồi (banquette) hay là kiển khác, có nhiều thứ; Ghế Bàng-nguyệt; Bàn viết; Bàn rửa mặt; Váng ngồi mặc bằng đá trắng có chơn tiện.

Làm theo kiểu kim-thời, bằng cây Trắc, cạo-lai, gỗ, toàn là danh-mộc; thợ làm khéo-léo tinh-x, không già-dồi.

Xin quý-ông có muốn dùng các món kể trên đây, hoặc theo ý, thì gọi thợ và kiểu, cùng là thợ hành đên tại Trại tôi, ở Lái-thiêu, đường ra công-xi-heo (abattoir) hoặc mua hay là đặt, thì tôi sẵn lòng làm mau và kỹ-lưỡng cho vừa ý quý-ông.

CHU-TRẠI cạo khải.

Cáo bạch

Chúng tôi có mở 1 tiệm hiệu là Tân-phát-Long tại đường d'Adran số 115 nhằm góc đường Obier số 1 để sửa đèn Lito-landi đèn Manchons xe máy, tủ-sắt, máy đánh chữ, máy hát và máy hễ bóng và các thứ đồng-hồ vân vân.

Lại cũng có bán: Manchons, carbure và dầu essence. Những thợ và máy móc sắp đặt tại tiệm làm được các việc theo ý quý-ông giao cho chúng tôi. Mỗi khi quý-quan có đám tiệc chi mà muốn chưng đèn trong nhà cho sáng, thì chúng tôi cũng lãnh làm được; miếng là cho chúng tôi hay trước.

Thơ và Mandat xin để như vầy:

NGUYỄN-VĂN-CHUỘC
115, rue d'Adran
SAIGON

Cáo bạch

Tiệm Guốc và Khăn-dống

Hiệu tiệm « THỪA-MINH »

của M. NGUYEN-KIM-THINH

Thông-ngôn Tòa án Mytho

Kính trình cùng lục-châu chư tôn ông quý khách được hay: Nay tôi mới mở ra một tiệm guốc, sơn-phết một cách kỹ-lưỡng, và khăn đóng bằng nhiều hàng Bombay thượng hạng nhẹ nhàn thật là đẹp lắm, theo kiểu kim thời. Cúi xin chư quý ông, quý Thầy, quý Bà, quý Cô có lòng hạ cố giúp tôi nên việc, thì tôi thâm cảm tạ thành tình, hằng ngày ghi tạc.

NGUYỄN-KIM-THINH,
Đôn khải.

PHNOM-PENH-BAZAR
TRƯỜNG-XUAN

GIÁ BÁN SỈ

- Nón áo bánh-tô màu kaki N. 5503- 0 \$ 40
12 nón.
Hình búp-bê (poupées) mặc áo ren 2 20
12 con.
Giấy viết thơ có gạch hàng 3m22x0, 13 5 60
mỗi xấp 100 tờ đôi - 12 xấp.
Bàn trắng để lót cổ áo dài (Annam) 1 70
12 cái.
Giấy viết thơ « Idylle » mỗi hộp 50 8 55
tờ. 50 bao dài có màu - 12 hộp.
Cartes postales Nhứt-bon bằng cây thông, hình vẽ tay, có màu « hoa-điều » « sơn-thủy » và hình người - một trăm. 6 00
Cartes postales giặc Âu-châu - một trăm. 1 60
Cartes postales hình xứ Cao-mên, Đê-Thiên Đê-Thích - một trăm. 2 00
Bao thơ vàng (chàng mông) thứ thượng hạng - Một ngàn. 2 50
Ngôi viết « Sergeant-Major » hộp 100 6 10
ngôi - 12 hộp.
Gửi contre remboursement

Chữ-nhơn - Quận-lý
Lý-Hữu-Dư
25-26 et 27, Quai Piquet (Phnom-Penh)

TÂN TÂN HIỆP THÀNH

Ở lại đường Viénot, số 40, ngay chợ Saigon mới

HUY-VH-VAN-NHUNG kẻ nghiệp.

Nhãn hiệu cổ câu chằng tại Tòa.

Marque déposée

Làm và bán đồ nữ trang theo kiểu kim thời, làm đá mau mà lại khéo, lại có làm ô ăn trâu có chằng bằng đồng si-ni-kêu (Nickel) quý khách ở Lục châu nếu cần dùng đồ làm tại tiệm tôi, xin viết thơ thương nghị.

Đồ làm rồi sẽ gửi lập tức (Contre remboursement) nghĩa là đem tiền đền đóng cho nhà thơ mà lấy đồ.

HUYNH-VAN-NHUNG cạo bạch.

Garage HUYNH-VAN-NHUNG

Đường Viénot n. 38, Saigon

Tiệm bán đồ phụ tùng xe hơi, xe máy đạp, xe kéo, sửa chữa đủ các thứ máy rất kỹ can, còn sửa xe hơi thì tôi có sẵn thợ thiện nghệ, công việc làm đá mau mà giá lại rẻ hơn các nơi khác, Garage tôi làm Đại-lý bán dầu Essence Schell và dầu nhớt để chơ xe và các thứ máy, cho hãng Franco-Asiatique des Pétroles, bán y giá của hãng. Lại cũng có bán 2 cái xe hơi hiệu Dodge còn mới để chơ mướn, hoặc đi đám cưới hay là đi chơi xã rất phương tiện, giá định rẻ, xe lại chạy mau chằng khi nào hay chệt dọc đường.

HUYNH-VAN-NHUNG, propriétaire.

TIỆM-AN-PHONG

Bán hàng Tàu và hàng Béo
TẠI CHỢ CAO-LANH

Kính lời trình cùng lục-châu quý khách đặng rõ. Tiệm tôi có bán rộng hàng Tàu những là vân xuyến lãnh nhiều cùng là hàng ta kêu là hàng vườn, nhuộm đen diệp láng thật tốt không hề trở, tôi chắc ý, vì chằm tại Cao-lanh tôi (giả rẻ) nên đó nhuộm Jen của tôi hơi cao phẩm không tiết, đã nhuộm nhiều chằm rất kỹ càng giá rẻ hơn xứ khác, vì các xứ khác phải mua chằm tại xứ tôi giá mắc, nên không thể bì kiếp hàng đen của tôi, còn đồ hàng Rắc tôi cũng đủ thứ, tôi lãnh tại Hà-nội, như quý-khách muốn mua vật chi dụng, xin gọi thợ đên, tôi sẽ gửi lại liền, như vị nào muốn mua nhiều mà bán tôi tính giá thiệt nhẹ, như muốn hỏi giá trước tôi cũng trả lời liền, hàng tôi gửi contre-remboursement.

Cao-lanh, NGUYỄN XUÂN-TRƯỚC.
Cạo bạch

Tiệm dụng xe

Sửa xe và bán đồ phụ tùng
Là số 12, rue de la Gare
(PH. HỘ) Saigon
TRẦN-VĂN-BIỆP chủ tiệm

Kính cùng Lục-châu quý khách đặng rõ: Tiệm tôi có đóng đủ kiểu xe như là: Xe mui, xe hai bánh, xe kiển, xe kéo và cũng có bán các thứ xe cũ sửa lại chắc chắn; có bán đèn xe đủ kiểu, bánh xe cao-su bằng cây giá-ti hèn tây chơ lại, cao-su đặt để thay trong bánh, kiển đèn tây, đó bất kể xe độc chiếc và xe song mã bằng đá tây may rất khéo và chắc, có bán yên ôi, chường đạp hai tiếng, bình để thấp đèn khí đá theo xe, sơn xe và sửa xe.

Cúi xin quý khách có dịp đên Đát-hộ, xin ghé lại tiệm tôi một khi trước coi công việc của tôi làm, sau có cần dùng món chi da thiếu mua giúp làm người, thì tôi rất cảm ơn hạ cố. Cầu chư quý khách ở xa muốn gọi thợ hỏi thăm món chi cũng giá cả tôi sẵn lòng hầu đáp.

Còn tôi cũng có gửi bán những là đèn xe, bánh cao-su giá-ti, để bắc kê da tây nơi tiệm Thái-Bình trước như thay xe lửa Mỹ Saigon, tiệm Lạc-Tinh-lâu, số 34, đường d'Espagne.

TRẦN-VĂN-BIỆP cạo khải

Ai muốn mua nón

Kính cáo cùng chư quý ông và quý thầy lại đường d'Adran môn bài số 110. Kể từ ngày 1er Avril 1918, thì tôi dời tiệm qua đường d'Ormeau môn bài số 65.

Xin quý ông và quý thầy nhâm lẽ nhân du, xin ghé tiệm tôi xem chơ, thì tôi sẵn lòng tiếp rước.

NGUYỄN-VĂN-MÍT
65, rue d'Ormeau, 65 - SAIGON

Đỗ-văn-Bính khách lâu
PHÒNG NGŨ CHO MƯƠN

BẠN CAFE SỚM MƠI,
VA CƠM ANNAM CƠM TÂY

No 31-33-35, rue Amiral Courbet
ở ngang nhà hàng Nam-dông-Hương, Chợ-mới, Saigon

Đại-lý, L. S. S. C. B. B. B.

Quảng cáo

Marque

Công ty chúng tôi có làm và bán các thứ nước nấu Phan-thiết, Phú-hải, Mộc-tế, Phan-ri và Phú-quốc; nước mắm tinh, và ve bán sĩ từ nửa lổ sắp lên; Nước mắm chúng tôi đã trải nhiều lần sơ hóa nghiệm Nhà nước (Laboratoire officiel) lấy về phân giải (Analyse) đều được đúng luật Nhà-nước buộc, theo nghị định ngày 21 Décembre 1916, và đã được gởi quan Thủ-hiến sở Hóa-nghiệm (Directeur du Laboratoire) chứng khen. Va chúng, nước mắm là một vật thực rất cần cho nhơn-dân, cho nên luật nhà nước đã có nghiệm điều trừng phạt những người làm nước mắm giả dối, hoặc làm không đúng luật buộc, hại cho tỷ vị và sức khoẻ người ta. Vậy xin quý khách quang cố nhận dấu hiệu LIEN-THANH cho khỏi lầm và khỏi hại vệ sanh.

Hiện nay công-ty chúng tôi đang lập một phòng Hoá-nghiệm riêng tại khách-hội để phân giải nước mắm, cốt giữ thiết tha, đối với lòng tin cần quý khách; và khỏi hại vệ sanh nhơn dân, đối với pháp luật nhà nước.

Tại công-ty chúng tôi lại có bán bột lọc Phan-thiết, bán các thứ hàng, nhiều, xuyên, lãnh, bông và trơn, vải sọc vải trắng của Công-ty chúng tôi chế dệt ra, tại Quảng-nam và các thứ hàng Bắc-kỳ, đồ cầu ốc, đồ đồng, đồ sứ, các thứ Sa-ons, bọc-hiếu, nón tây, các thứ rượu tây, nước suối, sữa Nestlé. Giá bán thật thà, hàng chắc chắn.

Lại chúng tôi có buôn các thổ hóa xuất cảng, nhập cảng, và làm commissionaire nữa. Như quý khách có các dụng vật gì mà trong tiêu hiệu không có, thì chúng tôi cũng sẵn lòng đi mua giùm hầu các ngài được. Kính thỉnh quý khách

quang cố ghé bước lại tiêu hiệu muốn dùng thứ gì cũng có. Ấy là chúng tôi được hạnh phúc lắm.

Liên-Thành Công-ty 1, 2, 3, Quai Testard, CHOLON Kinh cáo.

TIỆM CỬA ANNAM Cáo bạch

Kính lời công-chư quân-tử đang hay, tôi có lập tiệm cửa được sáu năm nay đặt hiệu là Nam-Hoa-Phát tại làng An-thái-dông quận Cát-hè, tiệm tôi cửa những cây chỉ kể ra sau này: Dầu, sao, gỗ huỳnh, bời lời, trắc, cam-lai và trọng tiệm có kêu thợ rất khéo đóng tủ ghế chầu ốc và tron lén, bàn ăn, ghế thonet ghế fauteuille, đóng ghế bậu, ghế chờ lóa, tấm bản mũi tây, và thứ bời theo kiểu kấm thời rất chắc chắn khéo léo, lại có trữ hàng tơ lụa, đồ bên tây, và cần Hà-nội, và đồ nhỏ mọn thường dùng, như là tán đá, đầu chai thang được công ghe, bánh lái, chèo dầm đều có, vì tiệm tôi dùng thợ cửa và người làm công đều là người Annam) tiền công nhẹ và sở phí ít nên tôi có thể mà bán giá rẻ hơn tiệm khách-trú, nay cúi xin chư ông mở lòng cố cấp giúp bạn đồng-lang cho rêu việc, thì tôi cảm đội ơn người đồng-bang có lòng cố cấp cùng tôi, còn mấy ông muốn đặt món chi, hoặc mua món chi xin gởi thư thương nghị thì tôi sẵn lòng hồi âm lập tức và khi tôi chịu làm món chi cho chư ông thì tôi rắng sức làm cho vừa lòng đẹp ý các ngài.

Chủ tiệm: HUYNH-VĂN GIAI cựu hội-dồng kinh đồn.

Tại chợ Long-xuyên có tiệm ngũ của thầy Hai Thuần, hiệu là: NHON-THUẦN KHÁCH SANG, xin đồng-bang chiều cố.

Nhà máy xay lúa, nhà máy xay lúa.

Nếu chư-vị muốn mua một cái nhà máy xay lúa theo kim thời và lại toàn hảo chạy động 5-10-15-20-30-50 hay là 100 tấn cùng là hơn 100 tấn gạo trắng mọi ngày (24 giờ).

Nếu chư vị muốn bán giá riêng động mà lập hoàn-thành một cái nhà máy xay lúa, dù nhà, nền đúc, ráp máy. cũng chạy đều khí vân vân, nói tac một đều nghãi là chạy được.

Nếu chư vị cách để trả tiền và thi hà h cho gặp các việc của chư vị sai khiên, thì nên tại hàng:

BONNEFOY & CIE Société Maritime & Commerciale DU PACIFIQUE SUCCESSEURS

Đường d'Ormay mà suy tính và bằng này sẽ chỉ các đều cần ích cho hoặc đưa coi kiểu thức (bản đồ) cùng giá tiền. Có nhiều giấy tờ làm bằng có rằng đã có chịu cho nhiều chỗ thành tựu rồi. Sau này bằng chúng ta cho chư quý vị đặc nhà máy của chúng ta hay rằng: chư quý vị ở xa xuôi không tiện bề giao thiệp buôn bán lúa gạo cùng ngoại-quốc thì bằng chúng ta sẽ hết lòng mà giúp cho: nghĩa là chịu giá cả giùm chớ.

Hàng chúng ta cho chư quý vị hay rằng: Tại hàng có sẵn Tàu khói (chaloupe à vapeur) mới và cũ, như chư quý vị muốn mua và cách trả tiền thì xin đến tại hàng mà suy tính.

TRUYỆN Gian-Thương bạc bảnh Mới xuất bản

Xem truyện này rất có thú vị về cuộc tranh thương, giá mỗi cuốn 0\$ 10. Tại quán Ông-Cô Minh-Đam và Công-ly-Báo có bán.

QUYNH-MY NGUYỄN-NGỌC-CU Số 20 đường Amiral-Courbet (CHỢ BEN THÀNH MỚI SAIGON)

Gạo, than, nước-mắm, tấm, cám, trà hột, trà-tàu, thuốc hút cùng các vật dùng khác.

Nước-mắm Phú-quốc ngon thượng hạng.

TIỆM Nguyễn-hữu-Sanh 91, Rue Catinat 91, SAIGON

Có bán đủ thứ hàng Tàu, hàng Tây tốt lắm mà giá cũng rẻ.

Còn thợ may đóng làm, may đã khéo lại chắc, mà lại may cũng mau nữa.

Có bán các thứ nón Tây của người Bắc làm. Nón tốt giá nhẹ.

Lục-Tinh Khách-Lâu Số 84-29, đường Espagne SAIGON

Lãnh Annam làm tại Bắc-kỳ giá rẻ và chắc tốt hơn lãnh ngoại bang. Bán sĩ và bán lẻ tại tiệm.

NU-CÔNG-THẠNH Gòc chợ mới Saigon đường Espagne số 82. Chư vị ở xa xin gởi thư đến mà hỏi kiểu.

CHO ĐỀ xe hơi cho mướn 48-48, - đường d'Ormay, Saigon Để cho mướn đi chơi hoặc Vũng-tàu (Cap) Barja, Tây-ninh cùng các nơi khác. Giá rẻ hơn hết.

EDEN-CINÉMA

Tuần này rạp hát bóng Eden-Cinéma hát nhiều lớp lạ, hát tinh anh tuông mới đã hay mà lại vui, thuở nay Nam-kỳ chưa hề có. Liệt vị hãy đến xem chơi cho tiêu khiển.

Diệp tốt và ít khi có rồ CHO MÂY ONG MUA BÁN LƯA

Bán hai chiếc ghe chài còn tốt lắm. 1 chiếc lớn chở nổi 2500 tạ. 1 chiếc nhỏ chở nổi 2000 tạ. Giá cả muốn mua xin viết thư cho M. BUI-VÂN-GIO, Directeur à la Société Commerciale « AN-HOA » 40 Rue d'Arban 40, Saigon mà thương nghị.

Tiệm Vạn-huê-Viên

"Aux Fleurs Réunies" Ở đường Pellerin môn bài số 75 bán hàng lựa đủ thứ, đồ để dùng điếm trang ăn mặc và tạp hóa. Tiệm may tuyền thợ Bắc, Nam khéo thượng hạng. Xin đồng-bang quang cố. Chủ nhơn: TRAN-THIỆN-QUI cũn khải.

Nước màu nhuộm TÓC VÀ RÂU

Một cách mau lạ hiệu D. RICHARDS

Nước màu này tốt như, chắm một chút thì thầy tóc râu đổi ra màu Đỏ dợt. — Đen sạm. — Hay là đen huyền

Theo ý mình muốn. Mà màu nhuộm cũng như là tự nhiên. Hễ dùng thì thầy hiệu nghiệm, đã đều tốt mà chẳng hề phai lợt. Dùng nước màu này rất tiện, không mục tóc, mà làm cho tóc mềm, mượt và không rụng được. Gởi cho hàng một cái mặng đa t quan tiên tây thì hàng sẽ gởi nước màu cho.

HÀNG A. SEGUIN Rue de Moulis Môn bài số 153 tại BORDEAUX có bán

Ai muốn mua xe và ngựa?

1° — 1 Cái xe muối 4 bánh Caoutchoucs còn mới, muối da cũng mới, đó bắc kế cao 1m35, đi song mã và độc mã đều được cả, hay lắm tốt lắm muốn bán chắc giá 700\$00.

2° — 1 Cái xe hai bánh Mylord Caoutchoucs còn mới thật tốt đó bắt kê da tây và 1 con ngựa van 5 tuổi bề cao 1m25 muốn bán chắc giá 500\$00.

Còn muốn hỏi chi xin viết thư cho M. BUI-VAN-GIO Socié d'AN-HOÀ 40 Rue d'Adran Saigon mà thương nghj.

BÁN ĐỒ DÙNG ĐẶT ĐÈN KHI THOMACHOT Huynh-dé
Số 68 đường Pellerin Saigon
Chỉ vàng chỉ bạc đề thiêu.
Các thứ đồ dùng mà thiêu và dùng chưng dọn ban thờ.

Ừ! ngộ quá hớ!

Tại đường Amiral Courbet, số nhà 38, có tiệm bán vàng gỗ, vàng huỳnh, vàng đầu, cũng có bán sản ghê bằng cây cặm-lai, đồ làm tại Lái-thiêu thiệt là khéo.

Còn những tủ sắt hay là bàn, ghế, giường tủ, vàng ngựa, hoặc dư dùng, hoặc dời đi đâu mà muốn bán lại tại tiệm tôi cũng mua giùm cho được giá hơn là bán cho nhà lặc-xon.

Vậy xin chú quý-ông quý-bà lấy lòng bác-ái, đến giúp cho đóng-bang, đường hương mãi cho mau hưng vượng.

Đa tạ, đa tạ!

CHÍNH TRỌNG

APPAREILLAGE ÉLECTRIQUE

Nguyễn-vân-Xuân
41, Rue d'Orma, 41

Kính trình lực chân chú-quân-tử đặng rõ, tiệm tôi chuyên bán đồ đồ đèn khí cũng là sửa quạt máy dynamos magnetos giá rất rẻ mà sửa lại chắc chắn, hoặc kui chú quý ông, quý bà muốn mua thứ gì gửi thư lại chúng tôi sáng lòng gửi luôn không hề trễ nải xin giúp sức cho bạng đồng bang đặng lần tới.

NGUYỄN-VĂN-XUÂN
Cần bạc.

TIỆM
Bán Sơn-thủy rất tốt
của M. VÔ-THÀNH-LONG
(tại Lái-thiêu)

Kính cùng liệc vị, và quý ông quý bà đặng rõ: tôi có bán đồ sơn-thủy không thiếu món chi, và đồ tốt hơn china thập bội, như ông nào ở xa muốn mua, xin nói cách sơn-thủy làm sao, thợ hay là treo chơi theo cách kiêu thời, thì tiệm tôi làm y như lời các ông muốn, và có 10 máy chiếc ghê chờ đi bán các nơi trong Lục-tỉnh, như sơn-thủy của người Annam nào bán mà có miếng giấy nhỏ hiệu của tôi trên đây là đồ tốt hơn hết, vậy xin quý ông, quý bà cùng đồng-bang trong Lục-tỉnh có dùng (tableau) sơn-thủy tốt và vẽ khéo cùng lâu phai thì xin gửi thư đến tôi và để chờ ở cho kỹ càng thì có ghé tôi chờ đên cho, bặc kỳ là mua nhiều ít thì tôi cũng sáng lòng đem tới luôn luôn, cúi xin quý ông, quý bà có lòng hào hiệp tương lấy đồng-bào mà mua giúp cùng nhau cho nên việc, vậy mới khỏi mua của china, tôi rất cảm cảm quý ông quý bà lắm lắm !!

VÔ-THÀNH-LONG
cần khải

Assortiment de nouveautés diverses soieries

Toàn-thành
28, rue de la soie, 28
HANOI (TONKIN)

Hiệu bán hàng tơ lụa ở phố hàng Đào số 28 (Hanoi). Bền hiệu mới lập hiệu bán các thứ hàng tơ lụa Bắc kỳ đã đặng hơn một năm nay. Đặng nhiều chú quý vị ở Lục-châu có lòng chiều cô và khen ngợi. Mục-dịch của bền hiệu là cốt lấy điều thật thà cần thận làm đầu. Đối đãi với các quý vị ở xa, cũng như là đên tại bền hiệu Bắc-kỳ hóa bạng xin kể sau đây:

Lương, xuyên, lãnh, lượt, băng quê, thê, vân, địa, sợi, lượt-lông, hột mè the-la-cô, lụa cô-đô, lụa nguyệt, lụa Đả-sơn, sa, băng, sa-hột, và lụa bóng satin v.v...

Các thứ hàng này đề mộc, nấu trắng, nhuộm các màu và nhuộm đen đều có cả. Như muốn coi hàng thì hỏi hàng kiêu (écha-tillons); hàng gửi bạng contre remboursement, tiền cước gửi về phần bền hiệu chịu.

Xin chú quý vị chiều cô cho.

TIỆM
Trương-vân-Hanh
SADEC

Có bán xe máy mới và đồ đồ phụ tùng xe máy và sửa xe. Lắp ráp motor đơn khí đá (carbure) theo các quan, hân, tâu, tế, kỹ-yêu, tin-gia, h-y-thy.

Khăn đên bằng nhiều tây tốt thượng hạng; bán mới và bán cũ về ruột xe máy hiệu Michelin.

Quý khách ở xa muốn mua đồ phụ tùng xe máy, xin gửi thư cho tôi, tôi sẽ bằng lý hướng gửi contre remboursement (nghĩa là đặng bạc tại nhà chú mà không chi.)

Hoặc muốn biết giá đồ trước khi mua thì tôi sẵn lòng cho giá đồ phụ tùng in của hãng chế quốc-giả (Prix fabricant).

Trương-vân-Hanh
cần khải

TIỆM TAN-HUỆ VINH-PIHÁT

CỬA M. NGUYỄN-HỮU-TÂN
134-135, đường Colonel Bouloumet Saigon, ngang gare xe lửa Mytho.
Có máy áo xiêm kiêu kim thời. Bán đồ bằng Tàu; và có bán 1 cái máy may HIỆU SINGER còn mới giá (70 \$ 00)

CASINO DE SAIGON

Nhà hát bóng Casino đứng bực rứt trong cõi Đông Pháp, mỗi tuần thay nhiều lớp lạ thường, đã hay lại thêm vui vẻ, hình Pathé-rières gửi lại.

Ông Léopold đã lập nhà hát tại Saigon 25 năm công cang, thầy thầy đều rõ chàng công người, máy không rung hình chơi tốt tươi xem tới n àng n-à không mỗi mắt; Xin quý-khách thừa khi hông mắt đên xem chơi tiêu khien rất vui lòng, nhiều tích hay đẹp dạ quý ông. Hiện nay đưng hát nhiều lớp tuồng mới hay lắm.

TIỆM ÔNG
Nguyễn-hữu-sanh
Có bán cờ lê đẹp lắm.

Chư-Tôn có nhớ mấy kỳ lẻ rồi, chư-tôn mua cờ đồ các nước Đông-Ninh tại nhiều ở tại đâu chăng??

— Này, ông Nguyễn-hữu-Sanh độ biết rằng: Kỳ lẻ này tên chàng lẻ nào hơn, nếu ngà-xuất vốn rất to, mua may đủ các thứ cờ. Thế thì xin chư-tôn chiều-cô; nếu ông mó mua sĩ về ban lại, hoặc mua lẻ cạm nhà cũng có. Lục-châu chư-ton ai muốn mua bao nhiêu xin gửi thư cho ông N. H. Sanh đường Catinat số 91, mua mau kéo hết đi!

Cờ đẹp lắm.

Tại A teliers VOTHANHDO

27 Rue Amiral Dupré tuckêu là đường Thủ-dức — Saigon
Kính cùng chú quý ông rõ: Tôi mới lập một tiệm Ateliers Mécanique. Tại đường Amiral Dupré, số 27 Saigon.

Đông thùng xe hơi đưa bộ bánh (Garrosseries à camion Automobile) kiêu khéo nhẹ nhàn, và chất chun — Giá rẻ.

Làm hàng rào giồng bằng sắt và đu kiêu ghê.

Sửa xe hơi và các thứ máy — Máy may — Máy viết — Máy nói — Máy làm ruộng — Tủ sắt — Ông khóa và súng đủ các thứ hiệu. v.v.

Làm công chuyên theo nghề; Thợ sắt, thợ nguội, thợ rèn, có thợ làm công nghệ giỏi, để bán sửa đồ các thứ máy cho đên lòng quý khách.

VOTHANHDO, cần khải.

NAM-HÔNG-PHÁT KHÁCH SANG

ở đường Boulevard Bonnard, số 106 ngang Gare xe lửa Saigon-Govap tại chợ-mới Saigon

Bán rượu tây và sửa xe máy đèn essence và đèn alcool.

Có cho mượn phòng ngủ sạch sẽ rộng mát giá rẻ.

Thiệt-nghiệp-Xưởng

F. NAM & L. LUC F^{ms}
Đường Pellerin môn bài số 142-144 SAIGON

Bền hiệu chuyên việc tu bổ máy viết, ủ-sắt và chìa khóa đủ kiêu.

Rèn sắt bằng và các thứ kim khí rất khéo lỵ.

Sửa súng và đủ các thứ khí giới. Sửa các thứ mái mô-tơ và máy chạy hơi nước-sôi.

Rèn các đồ phụ tùng theo kiêu vờ, tám thường và rất đúng chữ.

RÈN GIƯỜNG SẮT VÀ ĐỒ DÙNG NGOÀI HUỆ-VIÊN

Bền hiệu có sẵn đủ đồ khí cụ, đồ máy móc tinh hảo hơn hết các hiệu xưởng Saigon.

CÔNG VIỆC LÀM KỸ CANG
GIÁ LẠI RẺ

Tổng-lý của bền hiệu là M. BAZERQUE, cựu đầu mục máy móc Thuyết-xưởng Công-nghệ.

CÓ MUA VÀ BÁN TU SẮT

Tiệm bán đồ nữ-trang

HIỆU HAM-HANH
Số 14, đường Testard Cholou

Tại tiệm tôi có bán đồ nữ-trang, đủ kiêu đủ cách tiện dụng theo lối kim-thời, như là: kiêu-chạm, vàng vờ g, chubdi hột hoa-tai, giầy-chiêng, cà-rô, rêu, xuyên và mề-day-don n'ieu cách khéo lạ rõ cùng.

Có thợ khéo ở sẵn trong tiệm, ai muốn đặt kiêu nào, thì thợ làm đã mau mà lại khéo cũng có bán hàng Tàu, hàng Bắc, và xuyên, lãnh, nhiều, vân, nhô, rờ và lối hương bạng.

Kính xin mấy bà mỹ cô rộng lòng chiều cô, tôi rất cảm cảm tạ thành tình.

ĐỒ-VĂN-TY cần khải